

KRISLAI

Senas Pasiteisinimas.
Maynard ir Hudson.
Kol Dar Turi.
"Gelbėk Mane."

Rašo A. B.

Pirmas Lietuvių
Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian
Workers' Daily)
Išleina Kasdien, Apart
Sekmadienių

LAISVĖ

Darbininkai Visų Šalių,
Vienykite! Jūs Nieko
Nepalaimėsite, Tik
Retežius, o Išlaimeisite
Pasaulį!

No. 14

Telephone Stagg 2-3878

Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Sausio (January) 18, 1933

Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXIII, Dienraščio XV

Hudson, Mass., vienas draugas šitaip argumentavo: Jūs barate mus, kad mažai teveikiame. Kritikuote už neturėjimą Komunistų Partijos grupės. Bet štai kaip mes, Hudsono revoliuciniai lietuviai darbininkai, esame nusistatę: Mes turime darbininkiškas organizacijas. Mes visgi šį tą veikiame. Bet visai miega kitų tautų darbininkai. Amžinai nieko neveikia amerikoniai. Todel mes sakome: Tegul jie atbunda. Tegul jie atsistoja pirmosiose eilėse, tada mes jiems padėsime. Mes ir laukiame jų!

Šis argumentas atrodo labai skystas. Bet stebėtina daug draugų serga tokia laukimo liga. Laukia atbudimo tų, kurie "miega." Tie draugai užmiršta, kad ju, kaip revoliucinių darbininkų, pareiga išbudinti iš miego miegančius. Jeigu visi mes taip būtomėme protavę, laukę "miegančių" atbudimo, tai šiandien nebūtų jokio darbininkų judėjimo.

Maynarde, Mass., gerai darbuojasi finai darbininkai. Keltas lietuvių ir rusų draugų taip pat įsivėlė į tarptautinį veikimą. Komunistų Partijoj yra keletas desėtkų darbininkų. Bedarbiai irgi veda kovą už savo reikalus. Drg. J. Y. gerai susirūšęs su bedarbių kovomis. Bet Maynarde apeleistas veikimas tarpe jaunuolių. Nesiranda nė vieno lietuvių jaunuolio, kuris dalyvautų darbininkų judėjime. Tai apgailetinas dalykas.

Hudsono tarptautinio judėjimo kaip ir nėra. Taip pat miega bedarbiai. Alkanųjų maršavimą draugai gerai pasitiko ir sukėlė nemažą audrą visam miestelėj. Bet po to ir vėl užviespatavo tylą ir ramybę. Vietos katalikų kunigas eina visas senovės rusiško žandaro pareigas.

Kas reikia daryti? Čia turime gražų būrelį lietuvių kovotojų. Draugai turi nuosavą svetainę, kurią miestelio buržuazija vadina "The Red Church." Lietuvių pareiga pradėti organizuoti bedarbius. Galima pradėti nuo lietuvių. Susirinkimams vieta yra. Suterkite bedarbių tarybą. Padėkite reikalauti iš valdžios, kad ji maitintų bedarbius. Pamatysite, kaip greitai revoliucinė kibirkštis pasieks tuos, kurie jau dejuoja, bet tebemiega.

Dejuojančių bedarbių visur labai daug. Bet kai kurie iš jų dar vis turėjo iki šiol dolerį kitą nusipirkimui duonos. Jie laukia gerų laikų. Jie tebetiki Hooverio blofui. Dar kiti laukia Rooseveltto malonės. Bet galas ateis viskam. Dar mėnesiai keli, dar metai kiti šio baisaus krizio. Kils tokios audros, apie kurias šiandien negalima nė įsivaizdinti. "Dejavimas virs elektra."

Hudsono man vienas draugas pasakojo: Pas mano dukters vyrą buvo atsilankęs Prūseika. Prašė, kad pirtuk "Klampynės" šėrą. Prašė šitaip: Drauguti, gelbėk mane. Jau kelinta savaitę negaunu algos.

Tas darbininkas Prūseikai pastebėjo, kad pinigų už tą šėrą atgal juk negaus. Tas tiesa—atsakes Prūseika. Bet ir vėl maldavęs: "Gelbėk mane."

Karas Pietų Amerikoje Plečiasi

BUENOS AIRES, Argentina. — Bolivijos kareiviai pradėjo šturmą ant Paraguajaus tvirtumos Nana-wa. Jau daug gyvasių žuvo kare tarpe šių dviejų valstybių. Oficialiai tai yra karas, užkurtas Anglijos ir Jungtinių Valstijų Amerikos.

Ir Rooseveltui Reikia Aukų

WASHINGTON, D. C. — Ir ponas Rooseveltas taip nubiednėjo, kad jam reikalingos aukos. Kuomet kūdikių ir tėvų milijonai pusbardžiai gyvena ir neturi nei maisto, nei drabužių, tai kapitalistai sumanė rinkti aukas pono Rooseveltto įvesdinimui į Jungtinių Valstijų prezidentus.

Į Rooseveltto įvesdinimo foną manoma sukelti \$100,000,000. Tai matote, darbininkai, kuo rūpinasi Amerikos kapitalistai. Ne kudiškiams jie aukas renka, bet tam milijonieriui.

Puola Darbininkų Vadus

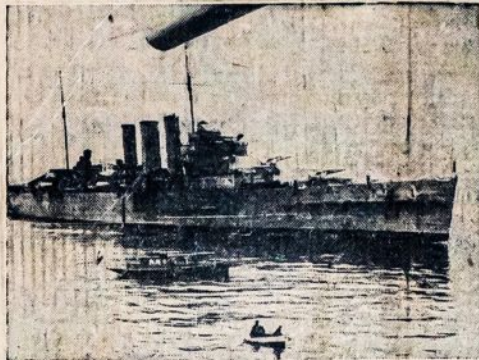
Jungt. Valstijų darbo sekretoriaus Doak agentai puola darbininkų vadus ir grąsina deportavimu. Šiomis dienomis tapo areštuota ir laikoma deportavimui Bostone d. Anna Block, kuri pasižymėjo savo kovingumu laike Alkanųjų Maršavimo į Washingtoną.

Taipgi kovingai pasirodęs laike Alkanųjų Maršavimo d. Oscar W. Larson, Salt Lake City, šiomis dienomis buvo areštuotas ir vietiniam teisme klausinėtas. Klausinėjimo rekordai pasiekti į Washingtoną, kur Doak išneš kaltinimo nuosprendį. Veikiausiai ir šis draugas bus padėtas ant deportavimo.

TDA gina šiuos ir visus kitus darbininkų klases kovotojus, tad kiekviena darbininkiška organizacija privalo remti TDA.

Ispanijos Monarchistai Pabėga

LISBON. — Čia gauta žinių, kad Ispanijos monarchistai, kurie likosi areštuoti ir išdeportuoti į salas, pabėga. Dabartiniu laiku jų pabėgo net 30. Visi pribuvo į Lisbon. Jie buvo išdeportuoti į vakarinės Afrikos koloniją Cisneros. Pabėgėliai visi buvo jau labai suvargę ir apdrisę. Jų tarpe radosi ir princas Orleans, karaliaus Alfonso pusbrolis.

Jungtinių Valstijų karo laivas. Vienas iš tų, kurie rengiasi prie manevrų Ramiajame Vandenyne, o kartu ruošiami ir karui.

RAUDONOJI ČINIJOS ARMIJA LAIMI NAUJUS MŪŠIUS PRIEŠ JAPONIJĄ

MUKDENAS. — Iš čia gaunamos žinios praneša, kad Činijos Raudonoji Armija jau veikia Mandžurijoje ir kariauja prieš Japonijos imperialistinę armiją. Šita Raudonoji Armija jau sulaukė Japonijos ėjimą pirmyn Jehol provincijoje ir paėmė atgal keturis kelius, kuriais galima eiti į miestą Cheng-Teh-Fu.

Mandžurijos Raudonąją Armiją remia valstiečiai ir partizanai. Jinai gerai ir karingai laikosi. Todel Japonijos armijai grėsia pavojus. Dabar Japonija organizuoja savo jėgas Tung-liao krašte. Čia reikia daugiau jėgų. Naujas jėgas Japonija siunčia iš Mukdeno ir kitų vietų, kad galėtų atsilaikyti prieš Činijos Raudonąją Armiją.

Tai labai aiškiai parodo, kad Činijos liaudis ginasi nuo Japonijos imperialistinių siekių Mandžurijoje. Japonijai pasisekė gerai Mandžuriją užkariauti, bet jai nesiseka ją išlaikyti.

Draugas Stalinas Apie Žemės Ūkį

MASKVA. — Drg. J. Stalinas pasakė prakalbą, kurią nurodė padarytas komunistų klaidas žemės ūkyje. Kolektyvai yra socializmo tvirtovės, — sakė Stalinas,—bet jeigu jų vadovybė pakliūva į priešų rankas, tai 1,000 apjungtų valstiečių yra pavojingesni, negu ta skaitlinė neapjungtų. Drg. Stalinas kritikavo komunistų darbą sodžiuje, grūdų kolektyvimo taktiką ir kitus nukrypimus. Vietomis patsai kolektyvizavimo darbas buvo pravedama netek įtikinimo, bet mechanizmo būdu. Aiškus dalykas, komunistai atliko milžiniškus darbus kolektyvizavimui ir tokiame darbe neišvengiamai buvo prileista klaidų, jas pataisys ir darbas eis sėkmingiau.

Matosi Alkanųjų Maršavimo Pasekmės

NEW YORK. — Alkanųjų maršavimas į Washingtoną ir ant valstijų sostinių bei miestų rotušių teikia pasekmių. Bedarbių Tarybų centras yra gavęs daugelį nurodymų, kad iškovota ūmi pagelba. Tik reikia daugiau pasmarkinti kovą ir organizuoti bedarbių darbininkus. Kova turi būti vedama už tuojautinę pašalpą ir prieš politiškus grobikus, kurie visada stengiasi pasisavinti bedarbių pašalpos geroką dalį.

Mooney Motina Jau San Francisco Mieste

SAN FRANCISCO, Calif. — Mary Mooney, Tom Mooney motina, kuri jau yra 84 metų amžiaus, pribuvo į San Francisco miestą. Čia ją entuziastiškai pasitiko darbininkai. Mooney motina dar visai neseniai sugrižo iš Sovietų Sąjungos.

Kanadoj Komunistų Įtaka Auga

TORONTO. — Miesto rinkimuose d. Tim Buck, komunistų vadas, kuris yra laikomas kalėjime, gavo 10,236 balsus į kontrolierio vietą. Kiek pirmiau laike rinkimų šis draugas gavo 5,900 balsų. Po to, kada išnaudotojai išplėšė jį iš darbininkų tarpo ir įmetė į kalėjimą, jo įtaka pasidvigubino.

Finlandijoje Teisia 78 Komunistus

HELSINGFORS. — Vienas iš didžiausių teismų prieš komunistus Finlandijos istorijoje prasideda Abo mieste, kur bus teisiamas 78 komunistai, didžiama—jaunimas. Jie yra areštuoti gruodžio mėnesį ir iškeltas apkaltinimas, kaip prieš Sovietų Sąjungos šnipus. Budeliai, neturėdami kitokių apkaltinimų, išgalvoja šnipavimo istoriją. Finlandijos darbininkų klases išnaudotojai ir žudytojai kiekvieną komunistą skaito SSSR agentu.

Į Savaitę Laiko Bankrutavo 16 Bankų

ST. LOUISE užsidarė du ryš 8 bankų. Pirmiausias jau buvo užsidarė 8, tai į savaitę laiko viso bankrutavo 16 bankų. Visi šie bankai turėjo apie \$15,000,000 idelių.

Japonija Atidėlioja SSSR Pasiūlymus

MASKVA. — Sovietų valdžia pasiūlė Japonijai nepuolimo sutartį. Japonijos imperialistai atmetė tą pasiūlymą. Vienok SSSR valdžia antru kartu pasiūlė jį. Tai dabar Japonijos imperialistai išsisukinėja ir atidėlioja. Jie, besigrūdami į Činiją, grobdami jos teritorijas ir susikeldami prieš save Činijos gyventojus bei paliesdami kitų imperialistų reikalus, manevruoja. Jie siūlo SSSR pirmiausia pripažinti Japonijos padarą Manchukuo, o tada kalbėti apie nepuolimo sutartį.

PROTESTAS DEL KŪDIKIO KRIKSTO

VATIKANAS. — Romos papa iškėlė protestą prieš Bulgarijos karalių Borisą, kam jis apkrikštijo savo dukterį pravoslavų bažnyčioje. Mat, šis Bulgarijos nevidonas apsiėdė Italijos kunigaikštystę katalikų bažnyčioje. Popiežius sako, kad visi jų vaikai turi būti katalikai, o ne stačiatikiai.

SOVIETINĖ ČINIJĄ REIKALAUJA TAIKOS; IŠLEIDO MANIFESTĄ Į DARBIN.

Sovietai Reikalauja Ginti Činiją nuo Japonijos Imperialistų; Reikalauja, kad Nankingo Valdžia Liautusi Variusi Kampaniją prieš Činijos Sovietus

Associated Press praneša, kad Činijos Sovietų laikinoji valdžia išleido manifestą į Činijos darbininkus ir visą liaudį, reikaudama ginti Činiją nuo Japonijos imperialistų puolimo ir išsidalinimo. Kad tai pasiekti, tai reikalinga suvienytas frontas visų elementų, kurie stovi prieš Činijos puolimą ir draskymą.

Pirmiausia Činijos Sovietų valdžia kreipia domes į Nankingo valdžią, kuomet pastaroji nesiliauja varius kampaniją prieš činus darbininkus, o nepaiso savo šalies, kuomet ją drasko svetimi imperialistai.

Kad tai atsiekti, kad padaryti bendrą frontą gynyminai Činijos, tai Sovietų valdžia stato sekamus reikalavimus Nankingo valdžiai. Sovietų valdžia kreipiasi į Činijos liaudį, kad jiniai reikalautų ir verstų

Nankingo valdžią priimti šias sąlygas.

1. Nankingo valdžia turi sustoti variusi militarine kampanija prieš Činijos Sovietų distriktus. Taip pat Nankingo valdžia turi liautis kovojus prieš tas jėgas Činijoje, kurios gina šalį nuo imperialistų.

2. Nankingo valdžia turi sulaukyti kampaniją ir baidimus tų, kurie skelbia imperialistinės Japonijos daiktams (prekėms) boikotą.

3. Demokratinės teisės turi būt duotos žmonėms.

4. Valdžia turi leisti žmonėms liuosnoriai ginkluotis ir organizuotis kovai už Činijos neprigulmybę ir jos gynybą.

Šitą manifestą pasirašo Sovietų valdžios pirmininkas Mao Tse-tung ir pirmaininkas Revoliucinės Militarinės Tarybos, kurią sudaro darbininkai, valstiečiai ir Raudonoji Armija, Chen Peh.

Karo Audra Artinasi—Pavojus Auga

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų valdžia pavirtino savo pirmesni nusistatymą Mandžurijos klausimu. Valstybės sekretoriaus Stimson dar 7 d. sausio, 1932 metais, išleido pareiškimą, kuris buvo įteiktas Japonijai ir Činijai, kuriame tarpe kitko buvo pasakyta, kad Amerikos Jungtinės Valstijos nepripažins jokių Činijos ir Japonijos sutarčių, kurios palies Amerikos kapitalistų reikalus Činijoje, kurios palies administratyvius ir teritorinius Činijos reikalus. Kaip žinoma, Japonijos imperialistai užkariavo Mandžuriją ir vis veržiasi giliau į Činiją. Mandžurijoje sudarė savo įrankį Manchukuo, grūmoja Amerikos kapitalistų reikalams. Amerikos ponai su tuom negali sutikti.

Jungtinių Valstijų imperialistai skelbia generalius karo laivyno manevrus Ramiajame vandenyne nuo 6 iki 17 d. vasario. Tai prisirengimas karan.

Tautų Lygoje eina plepėjimas kas link Mandžurijos ir Lytton raporto. Japonijos armija naudoja visus karo rūšių ginklus prieš činus, jai gelbsti orlaivynas, bombarduodamas miestus ir karo jūrų laivy-

nas. Vietomis japonai sulaukyta ir prieš juos pradėjo karą Činijos darbininkai ir valstiečiai, organizuodami partizanų ir Raudonosios Armijos būrius. Mandžurijoje ir Činijoje eina karas. Jis grūmoja virsti visapasaulinio karu, nes Anglijos, Francijos, Jungtinių Valstijų, Japonijos ir kitų draskūnų reikalai paliesti.

Lenkijos Ponija Durnavoja

VARŠAVA. — Lenkijos imperialistai daugiau durnavoja. Sušaudė Jan Kropildovski, oficerių, kaltindami, kad būk jis buvo Vokietijos šnipas. Pakorė dar du karininkus, Paul Glebę ir E. Koch, taipgi kaip šnipus. Pereitą gruodžio mėnesį jie nužudė 8 darbininkus, kaltindami, būk pastarieji buvo Sovietų šnipai.

Siunčia Ginklus į Tolimus Rytus

BRIDGEPORT, Conn. — Iš Remington Arms fabriku išvežta į New Yorką penki karai kulku. Iš New Yorko amunicija bus pasiųsta į San Francisco. Kam ji yra skiriama, kol kas nežinia.

LAISVĖ, LITHUANIAN DAILY

Published by LAISVĖ, Inc.,
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United States per year — \$5.00 United States, six months...\$2.50
Brooklyn, N. Y., per year...\$7.00 Brooklyn, N. Y., six months...\$3.50
Foreign countries, per year...\$7.00 Foreign countries, six months...\$3.50
Canada and Brazil, per year...\$5.00 Canada and Brazil, six months...\$2.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

APŽVALGA

Kas ir Kaip Žiūrėti į Einamas SLA Edynes?

Nesutarus SLA pildomosis tarybos nariams del išrinkimo naujo sekretoriaus (i Jurgeliūtės vietą), kai žinia, Gegužis paskyrė laikiną sekretorium p. Vitaitį. Del to tarpe sandariečių ir social-fasistų iš vienos pusės ir atvirų fasistų—iš kitos vėl atsinaujina peštynės. "Dirva," Maikės Paltanavičiaus išperetas, o Kybuko pirštu žinomas "Lietuvis" ir "Vienybė"—nusistatę prieš tokią Gegužio taktiką. Girdi, tai Gegužio-Gugio sumokslas. O "Naujienos" su "Sandara" pasitenkinę. Pačioj Taryboj balsai buvo pasidalinę sekamai: Gegužis, Gugis ir Moeckus—už Viniką, gi Mikalauskas, Januškevičukas ir Stanislovaitis—už Čekanauską.

Beje, minėtos vietos labai troško buvęs "Vienybės" manadžeris Mr. Rudnikas ir pagaliaus, izdo globėjas—Januškevičukas. Pastarajam Gegužis pasakė: "Jei nori kandidatuoti į sekretorių, tai pirma rezignuok iš izdo globėjo." Nedrįso Januškevičukas, kadangi manė, jog gali netekti vienos ir kitos.

Kybos "Lietuvis" pažymi, kad Gegužis turėjo, jei jam rūpėjo teisybė, tą patį pasakyti ir Vitaičiui, kadangi jis eina dabar dvejais pareigais. Bet, pasirodo, kad šiuo atveju Gegužis turi skirtingą konstitucijos supratimą... O Vitaitis, pasak to laikraščelio, dar prieš tarybos posėdį pasigyręs savo draugams, kad, girdi, jam prisieisią SLA sekretoriaus pareigas eiti.

Išrodo, kad ten, pas fašistus, stovinčius SLA viršūnėje, yra dar kas nors daugiau labai neskaniai kvepiančio, kadangi jau kelintu atveju "Am. Lietuvis" bendradarbis vis grąšina. Grąšinama teismais ir Apdrądos Departamento įsikisimu. Ot kad ir šiuo atveju, pasaka to bendradarbio,

Viršų nurodyti faktai gal ne vienam SLA nariui atidarys akis ir pamatys tuomet, kad S. L. A. organizacija randasi dideliame pavojuje ir jeigu tas visas kelių žmonių suokalbhis daeis iki Apdrądos Departamento ausų, dalykas bus negražiausias. Yra pavojingas Kiro dalykas. Šitas dalykas yra skaudus todėl, kad Kiro rūi \$25,000 paskolą parupino Pildomosios Tarybos narys, adv. Gugis.

Dar vienas dalykas čia tenka priminti. Gegužis skelbia, būk "logingais" kandidatais į SLA sekretorius esą tik Vinikas su Čekanausku, kadangi jie būvė

nominacijose n o m i n u o t i. Bet minėtās "A. L." bendradarbis štai ką sako:

"Logingumas" kandidatu, kaip daugumai SLA narių yra žinoma, yra tiktai tame, kad už juos buvo balsuota, bet einant konstitucijoje nurodytu keliu minimi kandidatai į sekretorius visai nelogingi. Ir štai kodėl. Pagal surinktas pačių Pildomosios Tarybos narių žinias laike rinkimų abudu kandidatai buvo suspenduoti. Tai-gi ne vienas nė kitas iš kandidatų nebuvo ir nėra į sekretoriaus urėda "logingais."

SLA Konstitucioj Skyriruje V. paragrafas 10 šitai sako: "Pildomoji Taryba turi visas atsitinkančias tuščias vietas užpildyti, ir nariai, gavusieji daugumą balsų paskutiniuose rinkimuose, turi pirmybę užpildymui tokios vietos, jei yra ganėtinai kvalifikuoti." Kuris iš judvieju ganėtinai kvalifikuotas? Nė vienas nė kitas.

Tas viskas aiškiai liudija, jog labiausiai SLA sekretoriaus darbui kvalifikuotas šiuo tarpu kandidatas yra Juozas Miliauskas, is McKees Rocks, Pa., kadangi jis daug balsų gavo SLA referendumo balsavimuose ir, pagaliaus, pačiam pereinam SLA seime už jį buvo paduota daug balsų; jis buvo pirmas po Jurgeliūtei.

Kita, Juozas Miliauskas yra tam darbui kvalifikuotas ir todėl, kad jis jau yra panašios organizacijos sekretorium buvęs. Jis buvo Centro Sekretorium Augščiausios Prieglaudos Lietuvių Amerikoje. Tiesa, ši organizacija mažesnė už SLA, bet sekretoriaus darbas principu yra tokis pat. Jeigu Miliauskas nebus padėtas SLA sekretorium, tai tik todėl, kad jis yra pažangus darbininkas, remias priešfašistinį veikimą, o SLA pild. tarybą sudaro žmonės, neapkenčią ir biją kovingų darbininkų. Bet SLA nariai darbininkai turėtu priversti savo pild. tarybą padėti sekretorium Juozą Miliauską.

Kas Tie Šventieji Metai—Kam jie Neša Naudą?

Vatikano papa (šventasis tėvas), kai jau žinoma, skelbia šiuos metus jubilėjiniais metais—minėjimą 19-kos šimtų metų sukaktuvių nuo Jezaus mirties. Podraug papa skelbia svetui, kad šiais metais bus daug speciališkų maldų laikoma ir nepaprastų malonių teikiama "iš dangaus per jo ipėdinį, patį Vatikano papą." Vienas laikraštis rašo, kad, girdi, papa pareiškęs, jog po šių jubilėjinių ir šventų maldų metų, sekami metai bus daug geresni—bedarbių

bus sumažinta arba net panaikinta. Tai būsianti dievo "nagrada."

Šis pareiškimas yra gan įdomus ir j tai reikiā atkreipti atydos. Sakysim, ot, imā kai kurioj kapitalistinėj šalyj bedarbė ir sumažėja sekamais metais. Aišku, už tą viską ims kredita Vatikano nekaltasis. "Tai mūsų maldos išprašė," tvirtins jis. Gali imti ir apmulkinti visā eilę tamsesnių žmonių.

Reikia atsiminti, kad tokių "šventų metų," kokiais papa skelbia šiuos metus, yra buvę visa eilė. Tai neslepia ir patys kunigai. Chicago mariojonų laikraštis paduoda sekamą "šventų metų" istoriją:

Pirmieji šventi Bažnyčios Jubilėjaus Metai įvyko 1,300 metais, kada Bažnyčią valdė popiežius Bonifacas VIII. Šis popiežius taip pat nusprendė, kad Jubilėjaus Metai turi įvykti kas šimtmetis.

1350 metais popiežius Klementas VI paskelbė Jubilėjinius Metus nusprendęs, kad tarp šventų metų laikotarpiū sumažinamas iki 50 metų. 1389 m. popiežius Urbanas VI laikotarpiū sumažino iki 33 metų. Bet popiežius Nikolajus V grąžino 50 metų laikotarpiū. Tai įvyko 1450 m. Paskiausias laikotarpis buvo mažinamas ir didinamas, žiūrint gyvenimo aplinkybių. Pagaliau popiežius Pijus IX šventus Metus paskelbė 1850 m. ir paskiaui 1875 m. O popiežius Leonas XIII—1900 metais, pagaliaus šiandieninis popiežius Pijus XI—1925 m.

Tai, paprasti šventi Metai įvyksta 25 metų laikotarpiū, o nepaprasti, kaip šiems metams paskelbti, gal įvykti ir dažniau, atsizvelgus į susibėgančias aplinkybes, arba vykstant kokiems nepaprastiesiems laikams.

Mūsų atmintyje įvyko jau dvejū šventieji, "jubilėjušiniai," kai žmonės sako, metai. Kiek daug svietas poterių prikaltbėjo, kiek daug davatkos ašarų išliejo, kiek daug vargšai paskutinių centų išėikvojo dievo naudai! Bet ar pasaulis kiek pagerėjo? Ar vargšienų gyvenimo vargas sumažintas? Nieko panašaus. Juo tolyn, tuo gilyn eina į vargus darbininkų klasė ir darbo valstiečiai.

LENINAS ŠAUKIA VISUS PAVERGTUOSIUS BENDRAI KOVOTI

Savo prakalboj, sakytoj tai milijonų paskandintų ir lapkričio 27 d., 1920, Leninas pareiškė:

"Visų kraštų proletarai ir pavergtieji žmonės, vienikites!"

Tokiu buvo, tokiu yra Leninas. Jam svarbu pasiiliuosavimas pavergtų kolonijose žmonių, visų pasaulio kraštų pavergtųjų ir išnaudojamųjų masių. Leninas matė reikalingumą esamoj imperialistinėj epochoj idėti į Markso šūki "ir pavergtieji žmonės." Tai Lenino nepaprastas mokėjimas pritaikyti marksizmą imperialistinei gadynei!

Dar 1913 metais Leninas rašė:

"Pasaulio kapitalizmas ir judėjimas Rusioj 1905 metais padidino Azija. Šim-

Ten, kur darbininkai neklausė kunigų, bet organizavosi ir kovojo, ten šiuo tarpu jie jau 16-ti metai valdosi patys ir kerta priežastis, gimdancias vargą, statydami naują pasauli, kuriame nebus vargų. Tai Sovietų Sąjungoj. Tas pats bus ir kitur, kuomet darbo žmonių masės paklausys Markso-Lenino mokymų ir paseks jų rodomu keliu į išsiluosavimą.

Iš kunigų "Draugo" paduotosios citatos matome, jog kiekvienas papa, kiekvienas katalikų galva, skelbė "šventuosius" metus, kada jis norėjo ir kada jis matė naudingiausia.

Šie metai yra labai reikalingi padaryti šventais, kadangi tai ketvirtū kapitalizmo krizio metai. Milionai bedarbių, įstumti į begalinės vargų jūras, kairėja ir kovingėja. Jie grąšina kapitalizmui pavojum. Darbininkai persitikrina, kad kapitalizmas yra jų reikalingas; darbininkai vis labiau ir labiau paseka komunistus ir vis daugiau klauso jų mokymų. Ot, tas ir verčia papą skelbt šventuosius metus, kad nepasitenkinančiųjų masės labiau apnuodinti tikybiniais burtais; idant mobilizavus kovai prieš Sovietų Sąjungą, kad palaikius juos kunigų kontrolėj ir kad, tolydžio, pasipinigavus.

Nepatinka

Anądien mes rašėme, atsakydami į Grigaičio pramanytus Sovietų Sąjungoj "juriėvių sukilimus," kad, veikiausiai, Grigaičio galvoj kas nors sukilo. Mes nurodėme, kad tokių sukilimų Grigaitis pranašauja beveik kas savaitę ir visi jo galvoj arba panašijū kai jis pramanyti. Tas menševikų lyderiui labai nepatiko. Jis rašo, būk "Laisvė" "išplūdo Grigaitį..." Bet kur čia plūdūmis? Sis akyplesiškas ir navius Grigaičio šauksmas ir parodo, kaip nerimtas buvo jo anas melas, kurio aprašymui jis paaukojo apie keturias savo organo špaltas!

RAUDONOJI DIENA KAUNE

Raudonosios dienos kampanija šmet praėjo gyviau. Matyti mūsų organizacijos persilaužimas. Nežiūrint, kad rengimosi kampanija buvo pradėta vėliau, negu l gegužės, bet daug gyviau rengimasis praėjo. Buvo pravesta 20 mtingų ir 30 pasitarimų. Atsisaukimai buvo išplatinti gerai, daugiausia buvo dalinta tiesiog ir rankas darbininkams. Atsisaukimų, apart išleistų CK vardu, Kauno raikomas išleido 2,000, jaunimo raikomas 2,000, profsąjungos CB 700, Mopro raikomas 2,000 ir kelis šimtus žydų kalba. Pionieriai 300. Šie atsisaukimai buvo išplatinti beveik visi. Apart atsisaukimų buvo išplatinta nemažas skaičius obalsių ir plakatų. Tikro skaičiaus dar nežinau. Atsisaukimai ir obalsiai gerai buvo išplatinti ir tarp kareivių. Kaune dar nepertikrintomis žiniomis buvo iškabinta 13 vėliavų, su kitomis (Kauno rajono vietomis) apie 25 vėliavas.

Pačioj pirmoj dienoj reikia pasakyti, kad sektantizmas buvo padėtas į arčyva, o buvo einama į įmones ir įmonėmis vedama į jau ten laukė budriai poliemonstraciją. Mūsų nekurie draugai nedakainavo darbininkų ūpo. Jei jie sakė, kad iš tos ar kitos įmonės ateis pusė arba trečdalis darbininkų į demonstraciją, tai tikrenybėj pasirodė, kad ējo beveik visi darbininkai, pavyzdžiui miesto valdybos betono dirbtuvė ir stambesnės statybos. Nedakainavom mes ir išaukimo streiko toj dienoj. Pasirodė darbininkai mus aplenkė. Mes kvietėm 10-15 minutų pertraukimo darbo ir per tą laiką pravest mitingus. O darbininkai metė darbą nuo 10 iki 12 valandų visai dienai. Darbininkai streikavo beveik prieš visų statybų, tiktai dirbo prieš keletos mažučiu statybų. Statybinkai ir prieš miesto darbu streikavo virš 500 darbininkų. Užteko nusiimti nuo darbo vieną statybą, tai kitos, sužinojė, kad ta statyba sustreikavo, patyčio metė darbą. Nepalėjos pastangos sulaukyti prieš darbo. Reikia pasakyti, jei-

nis judėjimas plečiasi, verda, auga kiekvienoj šnelėj ir šalyj.

Sausio 21 d. sukanka lygiai devyni metai nuo Lenino mirties. Viso pasaulio darbininkai ir pavergtieji žmonės minės taji įvyki, darydami planus ir pažadus didesniām darbui ir plėtimui proletarinij kovų, stiprinimui revoliucinio judėjimo. Amerikos proletariai nuo to neatsilik. Kiekvienam mieste, kur tik randa volucinės dvasios, kuri dasi darbininkų, tas įvykis šiandien viešpatauja SSSR ir sovietizuotoj Chinioj; milžiniškas masinis mitingas "pabundancioj Azijoje" gyvena proletarinėse kovose kapitalistinėse šalyse. Leninistinis komunist-

Dar nepatikrintomis žiniomis, būk tai keletas dešėtkū darbininkų, dauguma betono dirbtuvės, 7 valandą vakare buvo susirinkę prieš Francijos konsulato ir ten iškėlė vėliavą, šaukė obalsius ir neva tai išdaužė konsulato langus. Policija juos išsklaidžius ir atėmus vėliavą. Tokie gandai eina, bet ant kiek jie teisingi, dar nežinau.

Bendrai, šioji kampanija paliko neblogą įspūdį tarp darbininkų. Darbininkai pasakoja, jeigu dabar nepavyk demonstruoti, tai kitą sykį pavyks ir bendrai buvė jaučiama mūsų ranka

šioj kampanioj! Darbininkai nemeta kaltinimų ant mūsų, nors mūsų buvo daug klaidų, kurių jei būtų išvengta, tai demonstracija būtų įvykus.

Kas žingeidu, kad darbininkai tuojaus, savo iniciatyva, pradėjo rinkti aukas areštuotiems draugams, kurie atsižymėjo atkingumu tarp darbininkų. Pasakoja, kad prie vienos statybos, tuojaus rytą senas bepartinis darbininkas pradant darbą darbininkams sušuko: — Daugelis buvom areštuoti, bet visi paleisti, tiktai vieno mūsų malaco nebe paleido, mes neturim jo užmiršti ir šiandien tojaus turim surinkti jam aukų. Ir toj pačioj dienoj, kas po litą, kas po pusę lito paaukavo. Mūsų draugai į šį darbininkų ūpą atkreipė atydą ir ėmės gilint Mopro darbą tarp darbininkų. Taipgi aktyvesnius, kurie pasireiškė šioj kampanioj, įtraukt į partiją.

K.

PITTSBURGH, PA.

Pittsburghiečiai turės svarbų Susirinkimą Bedarbių Reikalais

PITTSBURGH, Pa. — Sekamoj pėnyčioj, sausio 20 d., Liet. Mokslo Draugijos name, 142 Orr St., šaukiamas labai svarbus susirinkimas pasitarimui bedarbių reikalais. Pradžia 7:00 val. vakare.

Bedarbiai ir dirbantieji, vyrai ir moterys, jauni ir seni—visi kviečiami šiame susirinkime dalyvauti ir bendrai pasitarti bedarbių reikalais. Visus jų mus sykiu bedarbė paliečia—katalikus, tautininkus, socialistus, neprigulminguosius, bepartyvius, komunistus. Visi darbininkai įjėsko iš bedarbė išieities. Visi dejuoja dėl trukumų duonos, drabužių ir kitokių reikmenų. Tad visiem bendrai ir reikia tuo klausimui pasitarti, išsiskusuoti ir bendrai veikti.

Siame susirinkime kaip tik ir galėsime tai padaryti. Kiekvienas galėsime išsireikšti savo mintis, nurodyti kaip daugiau išgauti reikalingos pašalpos, kaip save apsaugoti. Tad visi į mitingą.

ALDL 4 Apskritys.

ALDL 4-to Apskričio Konferencija ir Delegatų Priėmimui Vakariene

PITTSBURGH, Pa. — ALDL 4-to Apskričio metinė konferencija įvyks sausio 29 d. LMD svetainėje, 142 Orr St. Prasiėdės lygiai 12 val. Visos kuopos, prigulincios prieš apskričio, kviečiamos siųsti delegatus į šią konferenciją.

Toj pačioj dienoj ir toj pačioj vietoj bus puiki vakariene. Pradžia 7 val. vakare. Rengia ALDL 33 kuopa priėmimui delegatų ir pavaišimui susirinkusių svečių. Kadangi prieš vakarienę tik bus pasibaigus konferencija, tai suprantama, jogei šioj vakarienėj bus nemažai ir svečių iš kitų miestų.

Vietiniai, pittsburghiečiai neturėtu kitiems apsiliešti. Kviečiami visi dalyvauti. Bus skanių valgių ir gėrimų. Bus gera programa ir Lietuviskos, taipgi amerikoniškos žaismės. Įžanga tiktai 30 centų. Kurie nedalyvaus—paskui galės. Kurie dalyvaus, patys pasisotins, pasilinksmins, susieis su svečiais iš kitų miestų ir parems darbininkų reikalus. Kviečiame visus.

Komitetas.

Kova su Provokacija ir Išdavyste Lietuvoj

Lietuvos Žvalgybos Agentai, Šnipai, Provokatoriai, Išdavikai ir Visoki Judošiai

Ruošiamas spaudai didelis rinkinys žvalgybos agentų, šnipų, provokatorių, išdavikų ir visokių judošių. Kadangi tai nemažas darbas, tai ruošimas neišvengiamai turi užsitęsti. Todel mes spausdinam "Balse" dar ne pilnai paruostą spaudai rinkinį. Jis vėliau bus papildomas ir išeis atskiroj knygotėje. Kartu mes kreipiames į visus mūsų draugus, kad visi padėtų mums pilnesnį rinkinį išleisti. Todel kiekvienas, kuris pastebės, kad judošių sąrašas trūksta to ar kito vardo, tegul mums prisiūnčia jį su nurodymu, kas jis toks, ar nuolatinis jis žvalgybos agentas, ar tik šnipas, ar provokatorius, ar išdavikas, ar kitas judošius. Jei jis žvalgybos agentas, tai reikia nurodyti, kur jis tarnauja ir kada tarnavo žvalgyboj; jei šnipas, tai kur jis šnipinėja, kaip šnipinėja, ką išdavė ir kaip jo šnipavimas buvo susektas; jei provokatorius, tai kokias organizacijas jis priklausė, kaip jo provokacija liko iškelta aikštėn, kas nuo jo provokacijos nukentėjo; jei išdavikas, tai nurodyti, kada jis buvo areštuotas, ką jis išdavė, kaip susekta jo išdavystė. Kartu reikia nurodyti tikrą pavardę ir vardą, tėvo vardą, kiek jam metų, kas jo tėvai, kuo jis užsiima, kur gyvena, kaip išrodo ir t. t. ("Balse" mes apleidžiame visą eilę vardų).

124. BANCEVIČIUS Pranas 1920 metais dirbo Kauno žvalgybos kanceliarijos registраторium.

142. BANCEVIČIUS Pranas Jono s., gyveno Kaune, Vilniaus g. N20 b. 8, apie 40 m. Žvalgybos šnipas, sekė komunistus.

126. BANEVIČIUS Kazys iš Kauno (Darbininkų gatvė, 2 butų kolonija), žvalgybininkas Kaune 1929 m. Seniau (1924-1925 m.) jis buvo kooperatyvo vedėju (Kaune) ir užsiimdavo vagystėmis.

128. BANIENĖ Jadvyga (iš Šilavos) 1927 m. teikė žvalgybai žinias.

129. BANIONIS Antanas 1920 m. tarnavo žvalgyboj raštvedžiu (3-ioji divizija).

130. BANIONIS Stepas Biržų apskr., Vabalninkų val., Salamiesčio miestelio. Turi savo namus, žemės 1920 m. neturėjo. Žemę nuomavo iš Salamiesčio dvaro. Gyveno pusėtinai. Slaptas žvalgybos agentas su alga.

131. BANYTĖ Antanina (iš Betligalos val., Kupščių kaimo) 1927 m. teikė žvalgybai žinias.

132. BANKAUSKAITĖ iš ūkmergės, žvalgybininko Alaburdos melužė ir slapta žvalgybos agentė (1928 m.)

133. BANULEVIČIUS Alfonsas iš Jonavos. 1925 m. tarnavo žvalgyboj, buvo padėges iš Lietuvos. 1925 m. gyveno žučių gatvėj No. 6. Buvo prisiliejęs prie komunistų partijos ar komjaunimo. Provokatorius.

134. BARAISIS Juozas iš Antašės k. Abelių v. 1923 m. išdavinėjo.

135. BARANAUSKAS Antanas iš Joniškio buvo areštuotas 1924 m. Po to, kada jo žmona Teklė B. išdavė Oginskaitę, tai ir jis patvirtino žmogus išdavystę.

136. BARANAUSKAS Izidorius Antano s. iš Keležerių k. Kriauny val., 42 metų, įstojo į LKP 1918 m. Buvo areštuotas kriauniškių byloj. Toj byloj buvo didelės išdavystės. Daug išdavė ir Baranauskas. Be išdavysčių Baranauskas Izidorius turi ir daugiau darbėlių. Vienam laiške skaitome: "Baranauskas būdamas

valsčiaus viršaičiu pradėjo apsilieisti: nelankyt susirinkimų ir gert "tautišką," pavyzdžiui I. Baranauskas gerai įsikaušęs baltakės su žvalg. Andrijausku besiginčydamas už "paneles", beskerėdodamas, iš brauningo persišovė koją." I. B. dar turėjo artimus ryšius su žvalgybininku Hincu (Oželiu, Kazlausku).

137. BARANAUSKAS Vladas Juozo s., apie 33 m. iš Keležerių k., Kriauny val. per tardymą žvalgyboj paaikšino; kad 1921 m. pavasarį buvo pas K. susirinkimas, kuriame buvo apatartas Vladas Baranauskas, ž. N., A., K., V., B., J., ir abu K. Ši ju kuopelė vadinosi "Tvirtovė." Išdavikas.

138. BARANOVSKIJ Vladas, 1926 m. slaptas žvalgybos agentas, žvalgybinė slapyvardė "Ukmergiotis." Buvusis karininkas. 40 metų. Šliejosi prie LKP Jonavos organizacijos. Provokatorius. 1925 m. išdavė Jonavos organizaciją.

139. BARANAUSKAS, rodosi vardas prasideda raide "J." 1906 m. už vieną žinią gavo iš Liepojaus žandarmerijos 10 rub.

140. BARANAUSKIENĖ Teklė iš Joniškio (Antano B. žmona). 1924 m. areštuota joniškiečių byloj iš pirmo nenorėjo prisipažinti, bet vėliau prisipažino žvalgyboj, kad ji laikraščius buvo gavusi nuo K.O., delei paslėpimo, sakydama, kad pas juos senus žmones žvalgyba kratos nedarys. Žvalgybos viršininkas, remdamasis Baranauskienės parodymais, padarė krata pas O., bet pas ją nieko įtartino nerado. Baranauskienė ir daugiau žvalgyboj pasakojo.

BARANAVIČIUS Balis 1924-25 m. tarnavo sargu Kauno kalėjime ir kartu žvalgyboj. Jo žvalgybinės slapyvardės "Ukmergiotis" ir "Virbalis." (Ar nebus tai tas pat Baranovski Vl., tik pakeitė savo pavardę).

141. BARŠČAUSKAS, karužis, 1922 m. išdavė žvalgybai putčinkų parolį, kas padėjo žvalgybai sekti kitus. (Iš 1927 m. Pajaujo putčo bylos).

142. BARKAUSKAITĖ (Puliokaitytė) Marė apie 1924 m. teikė žvalgybai davinijos apie komunistus. Ji įėjo kovo ryšių su žvalgybininku Jackevičium. Žvalgybinės slapyvardės: "Barškalas" ir "Raudonas." Aferistė.

143. BARKOVSKI Kazimieras iš Skaud., pasislūlė 1908 m. susekt "Bunda" ir kitas organizacijas, gaudavo 10 rub. į mėnesį. Kartais, nepasisekus nieko patirt ir tų negaudavo. Gyveno Panevėžy, slapyvardė "Boria."

144. BARNIŠKIS Jonas vyresnis žvalgybininkas 5 punkte (1920 m.). 1925 m. 3 punkto valdininkas. 1929 m. tarnavo Mariampolėj.

145. BARNIŠKIS Kazys Motiejaus s. (Dvarokutis), gimęs 1896 m. Čižūnų dvare. Sugrįžęs iš SSRS apsigyveno Mariampolėj. 1925 m. buvo areštuotas. 29 sausio žvalgyboj parodė, kad jis partijos darbą pradėjo per Suvalkų žemės ūkio darbininkų profsąjungą, kur susipažino su... Toliau Barniškis parodė, kad po pirmos konferencijos, įvykusios 1924 m., tuojaus jis gavo įsakymą nuo P., kurio vardo ir gyvenamos vietos nežino, sušaukt paraikomo konferenciją išrinkimui atstovo į 4 Lietuvos Kompartijos suvažiavimą, ką jis ir padarė. Barniškis papasakojo žvalgyboj, kaip organizuotas Vilkaviškio rajonas, kur ir kiek yra kuopelių, išdavė š., Ch., nurodė Ch. partinę slapyvardę. Žvalgybininkui Vėžiui 1925 m. buvo pavesta per Barniški susekti P. ir Adolfą (Po-

žela). Ir tikrai P. buvo areštuotas 1925 m. rudenį, o Adolfas (Požėla) 1926 m. pavasarį. P., iš viso ko matyt, buvo susektas dėl Barniškio parodymų. 1923 m. iš Vilkaviškio buvo užklausta, ar galima jį priimti į partiją. Balandžio mėnesį buvo nurodyta, kad kaip nežinomo priimti į partiją negalima. Bet jau rudenį 1923 m. Barniškis ne tik buvo priimtas į partiją, bet ir koptuotas į raikomą. Nors Barniškis padarė dideles judošystes, jis visgi išdrįso ir po paskelbimo jo judošium tvirtinti, kad jis ne judošius. Ir kai kas jam patikėjo. Net aršimi mums žmonės jo nekoikotavo ir tuom padėdavo jam toliau šnipinėti. 1928 m. Barniškis jau atvira dalyvavo areštuos.

(Tąsa bus)

Vienas iš Maskvos, SSSR, komunikacijos trafiko palaikytojų.

PROTOKOLAS

ALDLD VI-to Apskr. Laikytos Konferencijos, Gruodžio 18, 1932 Metų Chester, Pa.

Konferenciją atidarė Apskričio pirm. d. A. J. Pranaitis kaip 11:30 val. iš ryto, padarydamas įvadą konferencijon. Po trumpo paaikškinimo pasakyė mandatų komisiją iš šių dd.: B. E. Senkevičienė, V. Vasiliauskas ir J. Pusvaškio. Iki mandatų komisija peržiūrėjo ir sutvarkė mandatus, tapo pakviestas d. M. Zalodokas pasakyti prakalbėlę.

Savo prakalbėlėj d. Zalodokas palietė trukumus šio Apskričio veikime; kaip kuriuose klausimuose buvo didelio apsilaidimo. Ragino prie didesnio veikimo.

Mandatų komisija raportavo, kad randasi 21 delegatas nuo 8 kuopų sekamai: nuo 10 kp., 7 del. J. Rainsys, E. Mulokaitė, Jul. Vaitkus, J. Zakariavičius, V. Skačkauskas (F. Aleksandravičius ir P. Valantienė nepribuvo); 13 kuopia, Easton, Pa., 4 del.—M. Šveždienė, B. E. Senkevičienė, K. Bakanauskas ir V. J. Senkevičius; 30 kp., Chester, Pa., 4 del.—J. Pusvaškis, N. Dudonis, P. Pugžlis ir A. Grigas; 105 kp., West Phila. Pa., 2 del.—H. Gedvilienė (J. Vaitkus nepribuvo); 133 kp., Camden, N. J., 1 del.—A. J. Pranaitis; 141 kp., So. Phila., 3 del.—J. Rutkus (J. Baranauskas ir L. Tureikis nepribuvo); 143 kp., Reading, Pa., 2 del.—O. Paužienė ir K. Romikaitis; 149 kp., Frankford, Phila., Pa. 2 del.—V. Vasiliauskas ir A. Ramanauskas; iš LDSA 5 Aps. konferencijos broliška delegatė B. Ramanauskienė.

Neprisuntė delegatų sekantios kuopės: 25 kp., Baltimore, Md.; 15 kp., Gibbstown, N. J.; 93 kp., Bethlehem, Pa.; 96 kp., Burlington, N. J. ir 209 Kentucky mainieriams \$10.86.

Trenton, N. J. I prezidiumą išrinkta: konferencijos pirmininku d. A. J. Pranaitis, sekretorium d. V. J. Senkevičius. Rezoliucijų komisijon: J. Bulauka, A. J. Smitas ir B. E. Senkevičienė. Revizijos komisijon: V. Vasiliauskas, J. Pusvaškis ir J. Vaitkus.

Kaip 12:15 val. pribuvo 142 kp. 3 del. A. Samulionis, W. Menkevičius ir Stripeika. Suteiktas sprendžiamas balsas apskričio komitetui. Konferenciją sudarė 24 delegatai ir 4 Apskričio Komiteto nariai. Viso 28 sprendžiami balsai.

1. Skaitytas pereitos konferencijos protokolas ir vienbalsiai priimtas.

2. Apskričio Pild. Komiteto Raportas. a) Pirmininkas raportavo, kad Apskričio Pild. Komiteto veikimas buvo silpnas delei tam tikrų priežasčių, k. t., pradžioje metų nemažai žalos pridarė skloka, užgriebdama idėją ir sugriovė tris kuopas: 15, 93 ir 105. Taipgi ant tam tikro laipsnio pakenkė pačioj Philadelphiaj. Tačiau susirengtas darbininkų teismas išdė grobikams, moraliai skloka užmušė ir dalykai pradėjo taisyti. Dabar į apskritį įeina 14 kuopų.

b) Sus. sekretorius raportavo, kad per pirmuosius 6 mėn. beveik nieko organizacinio negalima buvo padaryti, nes Apskričio knygos dar nebuvo gautos. Skloka darė įvairias piktas sutrukdymui darbo ir dar net iki šiol kain kurie dalykeliai nėra galutinai aiškiai sutvarkyti. Tačiau nežiūrint trūkumų swardytos per skloka kuopos tano išnauro atsteigtos, t. y. 15, 93 ir 105. Tačiau nusiskundė, kad iš kai kurių kuopon valdybų neavo reikiamos kooperacijos. Abelnai, Apskričių šiais metais nupuolė narių skaičiumi.

c) Fin. sekretorius pranešė, kad mokesčiai iš kuopų tik su šia diena gauta ir tikros skaitlinės dar nesuvestos, bet idė be šių metų narių duoklių yra \$70.15.

3. Revizijos komisiia pranešė, kad kvngas peržiūrėjo ir patvirtino finansų sekretoriaus raportą.

4. Pikniko komisiia raportavo, kad piknikas nebuvo išnasekmingųj. Pelno liko \$25.40.

5. Apkalbėta Pild. Komiteto raportas. Delegatai aštriai kritikavo valdyba už apsilaidimą politiniame fronte ir ištizimą oranzaciniai, kad auklėti anekriti nariais, idant netik dasivarvti, bet ir pralenkti nariu skaičių, kokis buvo praieitvje.

6. Raportai su nastabomis ir kritika tano priimti.

7. Paskola, kuri buvo Komunistu Partijai delei Gegužinės surenimo—\$5.00 ir permokėta auka, \$5.00, nutarta paaūkauti del ILD.

Kuopų Raportai

10 kp., Phila., Pa.—Narių 63. Buvo 104. Idė \$23.00. Aukauta "Laisvė" ir "Vilniai". Gauta vienas naujas narvys. Literatūros parduota už \$33.43. Parengimai bendri su kitomis organizacijomis. Buvo nemaža kova su skloka. Skloka nusivedė 23 narius. 13 kp., Easton, Pa.—Pradžioj metu buvo tam tikros demoralizacijos iš sklokos pusės; su Prūseika nuėjo 8 nariai. Buvo 42 nariai, šiomet 34, tarpe tų 2 nauji. Parengimai buvo trys del "Daily Worker," "Vilnies" ir Bendro Komiteto. Pelno apie \$35.00. Protestai pasiausti prieš Dies bilių, Depraiuto majorui Murphy prieš Fordo skerdynes ir p. Doak prieš deportavimą E. Berkman. Taipgi išnešta rezoliucijos prieš Prūseiką ir puolikus ant "Vilnies." Paaūkota "Vilniai" per du kart \$20.10.

9 Sekė apkalbėjimas kuopų

Abelnai, kuopa vis daugiau įitraukia į kovas, suriškta su revoliuciniu judėjimu, kurias veda Komunistų Partija. Partijoj priguli 7 nariai.

Padaryta pertrauka ant 30 minučių.

15 kp. Gibbstown, N. J., delegatų nebuvo. Apskr. sekretorius pranešė, kad kuopa dar tik neseniai atgaivinta ir turi 8 narius. 25 kp., Baltimore, Md., delegatų neprisuntė. Raporto nebuvo. 30 kp., Chester, Pa.—24 nariai. Parengimai nepasekmingi. Turėjo 2 prakalbas, 2 išvažiavimus, 3 piknikus ir vakarienes. Išaukota \$29.58. Literatūros išplatinta už apie \$8.00. Idė \$25.60. Buvo taip pat pas nekuriuos abejonių sklokos klausime, bet skloka nieko nepesė. 93 kp., Bethlehem, Pa., delegatų neprisuntė. Senkevičius pranešė, kad kuopa tapo atsteigta neperseniai. Turi 6 narius. 96 kp., Burlington, N. J., delegatų nebuvo. Aps. pirm. pranešė, kad kuopa sudėda iš 8 narių. Veikimo nėra. 105 kp., West Phila., Pa.—10 narių. Turėjo du parengimus ir vienas prakalbas. Idė pin. nėra. Veikta del rinkimų kampanijos. 133 kp., Camden, N. J.—10 narių. Buvo 11. Nariai, apart vieno, visi bedarbiai. Veikimas silpnas. Literatūros parduota už \$3.30. Prasidės prie tarptautinio prakalbu prisirengimui prie Hunger March ir abelnai organizavimui bedarbiu. Buvo 4 prakalbos. 141 kp. So. Philadelphia, Pa.—19 nariu. Veikimas silpnas. Skloka padarė nemažai žalos. Vienas aršus nrūseikinis išbrauktas iš kuotrūkumu swardytos per skloka kuopos tano išnauro atsteigtos, t. y. 15, 93 ir 105. Tačiau nusiskundė, kad iš kai kurių kuopon valdybų neavo reikiamos kooperacijos. Abelnai, Apskričių šiais metais nupuolė narių skaičiumi.

Pareigos: Daugiau imtis už ideologinio lavinimosi, dauriau kreipti domės į paprastus darbininkus-katalikus, įtraukimui į kovas revoliucinio judėjimo. Kas liečia centrą, tai bus leidžiamos knygos tekic turinio, kurios atakys į bėgančius dienos klausimus ir t. t.

raportų ir d. Mizaros kalbos. Diskusuoiant prieita prie bendros išvados, kad šiame Apskričių učiame pamat, tai yra stoka aktyvistų ir yra abelnų nepaisymo. Tie trukumai reikalinga pergalėti.

10. Suteiktas balsas atsilankiusiam Komunistu Partijos atstovui, d. Molokai. Kalbėjo apie bedarbių padėtį. Washingtono ponai pakėlė ranką prieš bedarbius. Kad reikalavimai bedarbių maršuojuj į Washingtoną būtų išsvystyti, reikalinga rėmimas mar-

šavimo į Harrisburg. Todel atskirėpė paramos iš šios konferencijos tam tikslui. Nutarta paaūkoti \$5 iš idėo ir ant vietos delegatai sumetė \$4.31. Ant vietos įteikta \$9.31.

11. Rezoliucijų komisija pasiūlė vieną rezoliuciją sovizmo klausimu. Perskaičius tapo priimta. Kita rezoliucija nutarta pavesti komisijai pagaminti bendro turinio, kuri apimtų visas fazes vedamų kovų. (Tąsa 5-tam pusl.)

SOVIETŲ MINERALINIAI VANDENYS

Pasauliniai pagarsėję, kaip naudingi sveikatai vandenys, iš Kaukazo Katarinos šaltinių, vadinami

BORJOM IR NARZAN

Tais vandenimis "Laisvė" gali aprūpinti klubus, apstiekas, restauracijas ir kitas įstaigas.

Ypač darbininkiškos organizacijos savo parengimuose turi duoti publikai sveikatai duoti tų naudingų gerimų

Jie ateina iš Sovietų Sąjungos gatavai bonkose

BORJOM

Kvortinėse bonkose, kaina 40c. už bonką. Tai daktaru rekomenduojamas kaip viduriams naudingas vanduo. Vietoje saldintų kenksmyngų sveikatai gerimų, gerkite sovietų Borjom.

NARZAN

Puskvortinėse bonkose, kaina 15 centų už bonką. Pagelbsti viduriams maista virškinti, priduoda apetito, akstina žmogaus kūno veikimą ir priduoda jėgas.

"Laisvė" pristato šiuos vandenis dėžėmis (cases). I dėžė eina:

BORJOM 40 BONKŲ Į CASE
NARZAN 100 BONKŲ Į CASE

Po vieną bonką ir daugiau galima gauti sekamosiose vietose:

A. SAUKA Liet. T. Name, Main ir Vine Sts. MONTELLO, MASS. LIETUVIŲ SVETAINĖJ 29 Endicott St. WORCESTER, MASS. GEO. KRANCE 234 Plymouth St. BRIDGEWATER, MASS. J. KLEKUNAS, 1608 N. Main St., SCRANTON, PA.VALINCHUS PHOTO STUDIO 9 William St., PITTSSTON, PA. S. REIKAUSKAS. SHENANDOAH, PA. K. DEPSAS, KRAUTUVE 62 Union Ave. BROOKLYN, N. Y. J. GINKUS, KRAUTUVE 495 Grand St. BROOKLYN, N. Y. MARCUKAS RESTAURACIJA 417 Lorimer St. BROOKLYN, N. Y. L. TILVIKAS, SVETAINĖJ 34 No. 7th St. EASTON, PA. P. ZABLACKAS, 635 Main St. CAMBRIDGE, MASS.	LIET. AM. PIL. KLIUBO SVET. 197 E. 19th St. RAYONNE, N. J. PROGRESSYVO KLIUBO SVET. 408 Court Street ELIZABETH, N. J. LIETUVIŲ SVETAINĖ 243 N. Front Street NEW HAVEN, CONN. J. ZDANYNS 350 Lyndwood Ave. WILKES BARRE, PA. V. ZABITA 126 Jackson St. NEWARK, N. J. V. KUBER 1126 Grand Ave. TOWER CITY, PA. S. PETCHULIS Marlin, Pa. DARBININKŲ SVETAINĖJ 876 Broadway SO. BOSTON, MASS. AM. LIET. PILIEČIŲ KLIUBAS 315 Clinton Street, BINGHAMTON, N. Y. LIET. ATLETŲ KLIUBAS 168 Marcy Ave. BROOKLYN, N. Y. LIET. AM. PILIEČIŲ KLIUBAS 80 Union Ave. BROOKLYN, N. Y.
--	---

Įstaigos, kurios dar neturi šių vandenių privalo tuojaus reikalauti. Kreipkitės ypatingai arba rašykite:

"LAISVĖ"
427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

M. GROMOV

Vertė D. M. ŠOLOMSKAS

KARAS LIETUVOJ

(Tęsa)

—Na, dar vienas parpuolė, visiems mums veikiausiai, prisieis padvesti šiame purvyne!—baisiai ir kietai tarė viens iš kareivių.

Prisiminiau, kaip pirmiausia buvo smagus maskvietis Smyslovas kareivinėse, kur jis švilpaukdamas šokdavo "kazoką" ir kitus šokius. Į jį visi žiūrėdavome ir gėrėdavomės kareivinėje. Jis tai sukdamosi, kaip kamuolys ant kojų pirštų galų, tai tartum ant springsų iššokdavo iki palubio, išdarydamas ore visokias figūras. Būdavo pavargsta muzikantas-harmonistas ir nustodavo griežes, o Smyslovas dar šokdavo sau švilpaukdamas. Kartais jį sukaitusį, įšilusį po pusvalandį ant rankų išnešiodavo kareiviai. O dabar jis išbalęs gulėjo augštelininkas Lietuvos jurve, o mes, aplenkdami jį, maršavome pirmyn.

—Na, ką, šokike, atsišokai jau? — tarė vienas kareivis, apeidamas Smyslovą. — Purvyne, tai jau ne kareivinėje, neišlaikėi ir parpuolei.

O tiktai kelios dienos atgal traukinio vagonė kalbėjo Smyslovas, vedžiodamas akimis:

—Myliu aš karo mūšį, oi kaip myliu! Maskvoje kumštiniuose mūšiuose visad laimėdavau. Dešimts vokiečių ant durtuvo užversiu, be to iš fronto negrįšiu!

Ne, neteko smaguoliui Smyslovui ant durtuvo užverti nei vienas vokiečių, nei austras. Neteko jam nei savo smagiomis akimis pamatyti jie. Dvi dienas po to, kaip palikome jį purvyne, pasivijo mus Raudonojo Kryžiaus vežimas, pakinkytas pora gerų arklių.

—Atrodome purve įšalusį šokiką Smyslovą,—tarė ruda barzda kareivis su raudonu kryžium ant rankovės.

—Nuvilkome jį kiek iš kelio į šalį, griovelin ir biskį užmetėme žeme,—ramiai dardėjo jau kitas sanitaras, susirengdamas purvinus drabužius.

Tai ir viskas, ką sužinojau apie smarkuolį Smyslovą, kuris linksmindavo šimtus kareivių Peterburgo kareivinėse.

Purvo apsupta, kaip kokia sala, šešios dešimtys valstietišku namų. Aplinkui daugelis kūgių šieno ir nekultų javų. Tai sodžius Novosilka, tik tryliką verstų nuo jo užsalo Smyslovas. Į sodžių pirmas įjėjo mūsų komandierius ant savo gražaus arklio, paskui jį įėjome ir mes su pamėlynavusiais veidais ir užstingusiais sąnariais.

Ant dvidešimts kareivių priešakyje su skyriaus komandierium Lapyrevu teko viena stuba viduje sodžiaus. Seimininkas namo—kurčias senelis su augšta kepure. Ant jo veido ilgi metai ir vargas paliko jau gilius išvagojimus. Jeigu ne nuolatinis jo kosėjimas už pečiaus, tai niekas nei nežinotų apie jo būvimą. Jo marti, augšta pilnomis krūtimis, apvali, raudonu veidu, Jieva vardu, vis triūsėsi apie ūkį, tai pareidama, tai vėl išėdama iš grėčios. Kampe ant dėžės sėdėjo jos dukrelė su viena trumpesne ir sausa koja ir nestebusiai žiūrėjo per jos baltus ir nešukuotus plaukelius į neprasytus svečius.

Vakare sodžiaus gale jau buvo paruosta vakarienė kuopos keliaujančiuose katiluose. Iš dvidešimts žmonių, kurie buvome stuboje, Lapyrevas pasiuntė tiktai vieną su dviem puodais. Kelyje per kelias dienas neturėjome šilto maisto, o visgi niekas nedrįso priminti maistą. Bandėme nu-traukti batus nuo sustingusių kojų, bet nei vienam tas nepavyko. Taip sugulėme ir susėdome visi, kas kur spėjome ir kaip patalkėme.

Vakare šeiminkė, ar tai pati, ar kam paprašius, atnešė kūrį šiaudų ir paklojo jį nuo durų per visą grėčią. Nuvargę kareiviai griuvo vienas palei kitą ant šiaudų. —Šonais, šonais kareiviai, augštelininki negulkite, nes taip visiems neišteks vietos, —patvarkė skyriaus komandierius Lapyrevas. Tartum netekę kalbos, glaudžiasi vienas prie kito kareiviai, kad tik mažiau vietos užėmus. Po šeiminkės lova niekas negula, tai mes su Bankovskiu ten atsigulėme. Plati dviejų lova atsidojo pelėsiams ir daug vortinklių po ją.

—Nieko, mums čionai bus ramiau ir vietos daugiau,—tarė jau užmigdamas Bankovskis.

Jau buvau apmiges, bet Bankovskis stuksis į šoną ir kalba:

—Žinai, brolau, gaila Vasilevskio. At-rado jis būdą numirti per pasikorimą! O drąsus iš jo vyras buvo.—Lodziaus mieste audinyčiose vienam iš prižiūrėtojų maišą ant galvos užmovė ir paleido trepais žemyn. Už tai vėliaus darbdaviai neimdavo jį į darbą. Kartais neturėdavo nei kapeikos, pagelbėdavau jam. O Peterburge, mat, pasikorė... oh, kokis tas darbininko gyvenimo kelias!

Vasilevskio artimai nepažinojau ir dabar, užmigdinėjant po kareivio žmonos lovą, man prisiminė parodytas jo žmonos baltaplaukės paveikslas ir pasidarė gaila. "Žioplis drąsiu nebus ir nepasikars"—užbaigiau savo mintis.

Ryte, graužiamas utėlių ir kitokių parazitų, anksti pabudau ir girdžiu "imtyneš" ant kareivio žmonos lovos.

—Senį šauksiu! Feldfelbiui pasakysiu!

—Skundžiasi moteris.

—Skūskis... Aš tuojaus... nesibijok... palauk...

Pažinau pagal balsą, kad tai mūsų skyriaus komandierius Lapyrevas. Manau, kad jis gal serga, Peterburge buvo tiksliai, kad užsikrėsti. O moteris griežtai priešinasi:

—Feldfelbiui pasakysiu... kąsiu, kąsiu!... Kąsiu!...

Nežinau, kas daryti. Apart manęs niekas veikiausiai ir negirdi. Po lova ankšta, negaliu apsiversti. Iškišau ranką ir įieškau Lapyrevo kojos. Sumušiau galvą į lovą. Negarsiai girgždėjo sena jaunos kareivio žmonos lova. Girdžiu jų tarpe kovą ir sunkų alsavimą. Apčiupinėjav Lapyrevo barzdą. Patraukiau. Pasidarė nesmagu, bejėgystėje apsiverčiau, atsikusęs į Bankovskio nugarą. Vėliau užmigau. Miegėjome ilgai. Apie devintą valandą Lapyrevas gaspadoriaus balsu pažadino mus:

—Na, kareiviai, kelkitės, gana jau miegoti!

Atsikėlęs, matau: mano kumštyste taip ir pasiliko striuoga plaukų iš didelės ir garbeniuotos Lapyrevo barzdos.

Jieva, su užtraukta balta skepetaitė ant apverktų akių, suimdinėja nuo grindų sumaltus šiaudus, o jai prigelbsti kareiviai. Skyriaus komandierius, susisukavęs šlaupius plaukus, vaikštinėja po kambarį. Už pečiaus kosti ir spjaudosi senis, ant dėžės viršaus sėdi penkių metų Jievos duklė su baltais plaukučiais. Tarpe jos kojukų bliūdelis su koku tai skystu maistu, į kurį ji vilgo duonos plutele. Mergaitės veidelis išblyškęs, ant akučių matosi, kad ji nesveika. Mūsų skyriaus komandierius prieina prie jos su tėviška atyda ir duoda jai didelį cukraus šmotelį. Ji neima, krato galvelę ir nusišuka link pečiaus sienos.

—Na, dukrele, paimk! Pas jus, pas tavo motiną, tokio nėra. Jis saldus, paragauk!

Skyriaus komandierius padėjo ant dėžės cukraus šmotelį ir atsitraukė. Mergaitė paspyrė jį kojuke ir jis nusirito ant grindų. Kareiviai pradėjo juoktis:

—Štai kokia, nuo svetimo neima.

—Motinos duonelė saldesnė už svetimo cukrų,—kas tai įkrito.

Alkanos utėlės ėda kūną, kasosi kareiviai iki kraujo. Apie vidurdienį, kiek dangiau šildo saulė. Einame už tvartų, ten nusirengiame marškinius ir kelnes. Trūksta po pirštais nutukusios utėlės. Aršino-vas išvertė kelnes ir jomis muša į namo kampa.

SCRANTON, PA. NELAIMES KASYKLOJ

Sausio 6 dieną Legitts Creek kasykloj tapo užmušti du darbininkai, besitriušiantį tokloj vietoj, kur buvo labai prastos kasyklų "lubos." Tai vis skubinimo sistemos aukos.

Kasykla sena, išdirbta; viskas tik ant balkių laikosi, nes "lubos" visur sulūžę, o bosai verčia darbininkus be galo skubinti dirbti, vis grąsdinami, kad paluosuos iš darbo, jei neatliks darbo taip, kaip bosas nori, ir kiek nori, nes godumui galo nėra. Tad darbininkai, bijodami pakliūti į bedarbių eiles, ir skubina darbe, visai nepaisydami apie pavojų savo sveikatai ir gyvybei. "Pamiršta" apsisaugoti, o tankiai net ir negali, nes kompanija nepristato ant laiko ramsčių ir balkių; tokiu būdu darbininkai ir rizikuoja savo gyvybę už kasnį duonos pavojinguose darbuose. Gi pasiskysti nėra kam, nes senąją mainierių uniją kontroliuoja bosai per pardavikiškus mainierių vadus.

Iki mainieriai nesiorganizuos į Naują Nacionalę Mainierių Uniją ir nekovos prieš skubinimo sistemą ir bosų žiaurumus, tol darbininkai bus taip žudomi ir smaugiami del kapitalistų pelno.

Draugai mainieriai, organizuokitės ir kovokite bendrai prieš šią supuvusią kapitalistinę išnaudojimo sistemą, nepaisydami savo skirtingų pa-būvalgų, tikėjimo, tautos ar rasės! Kapitalistai visus lygiai išnaudoja.

Nekaip Pavyko Vakariene

Sausio 1 d. ALDDL 39 ir LDSA 54 kuopos turėjo surengę vakarienę. Vakarienė bu-

vo gana gera, tik žmonių, pa-lyginamai su kitais parengi-mais, tai buvo permažai. Vie-nok draugijos nuostolių netu-rės, o dar liks ir pelno dau-giau desėtko dolerių.

Ačiu darbininkams, kurie visados stovi arti revoliucinio judėjimo, už atsilankymą ir parėmimą draugijų ne tik per vakarienę, bet ir sekančią dieną pabaigtuvėse likusio maisto nuo vakarienės.

Bet reikia pasakyti, kad bu-vo gana daug ir tokių narių, kurie visai nepaisė savo drau-gijų parengimo, bet praleido kur nors kitur, beverčiai, tą vakarą, vieton atsilankyti į draugijų parengimą. Taip elgtis, tai gana bloga.

Ar Bus Žinių?

ALDDL 39 kp. laikytame savo susirinkime 8 d. sausio perrinko naują kuopos valdy-bą, o kartu išrinko net tris korespondentus, kurie turės ra-sinėti į "Laisvę" žinias, ir ne tik iš draugijų veikimo, bet labiausiai iš darbų ir darbininkų kovos lauko. O tokių iš-čia žinių "Laisvėj" jau gana ilgas laikas nesimato. Todėl, draugai, nauji korespondentai, nelaukite ilgai, bet griežkitės už darbo! Juk Scrantonas nemaža kolonija ir svarbus an-glijų industrijos ir šilko išdir-bystės centras, todėl gali būt kas ir rašyti. Nei truputį ne-bus per daug, jei "Laisvėj" kas savaitė tilps po neilgą kores-pondenciją iš kasyklų darbų. Aš tikiu, jog dirbanti kasyklo-s korespondentai medžiagos suras ikvaliai, jei tik stengsis. Tad, korespondentai, prie dar-bo!

Rumboniškis.

LAWRENCE, MASS.

Dr. Bimbos Prakalbos; Leni-no Pamėnėjimas; Bendra Tarp-tautinė Konferencija

Sausio 20 d. čia kalbės drg. A. Bimba, Lietuvių U. Kluibo svetainėje, 41 Berkley St., 6:30 val. vakare. Nepraleis-kite šios progos išgirsti daug ko naujo apie darbininkų rei-kales. Dr. Bimba kalbės ne tik apie Ameriką, bet ir apie kitų šalių ekonominį krizį. Apart prakalbų, bus ir pro-grama, kur dainuos Liaudies Choras ir kt. Įžanga veltui.

Sausio 22 d. yra rengiamas tarptautinis koncertas paminė-jimui Lenino mirties, 2 val. po pietų, Rusų svetainėje, kur programoj dalyvaus ir Liau-dies Choras; taipgi bus ir iš Bostono dainininkų įvairių tautų, apart vietinių; turėsi-me keletą kalbėtojų iš kitur.

Visi lietuviai darbininkai, dalvaukite paminėjime pasau-linio revoliucijos vado, vis tiek, kokių būtime įsitikinimų bei pažvalgų. Įžanga visiems vel-tui.

Sausio 22 d. yra šaukiama visu tautų Lawrence'o darbi-ninkų konferencija; raginama visi kluibai, draugijos ir kuopos atsijusti savo delegatus į konferenciją, kuri įvyks Need-ham Hall, 180 Essex St., ir prasidės 2:30 val. po pietų.

Nacionalė Textile Workers (Audėjų) Unija šaukia šią konferenciją, įkad užprotestuo-ti prieš gubernatoriaus Ely pasiūlymą, kur jis reikalauja įvest naktinį darbą ir mote-rims. Sueikime protestuoti prieš kapitalistų ir valdžios užsimojimus, sulig kurių jie rengiasi vis dar toliau kapol darbininkams algas, įvesti juo spartesnę paskubą ir ilgesnes darbo valandas; o susirinkę taip pat darysime planus, kaip pasekmingiau kovoti už pašalpa visiems bedarbiams ir už socialės apraudos įstaty-mą.

Proletaras.

DETROIT, MICH.

Svarbu Žinoti

Sausio 21 d. sueina į gyviti 9 metai nuo mūrimo dienos d. Lenino, vado Rusijos proleta-rinės revoliucijos. Tą dieną turi kiekvienas sąmoningas darbininkas įsėdėti į atmintį ir tinkamai išaudoti del darbo žmonių veiklą, t. y. veikti taip, kaip d. Leninas mus me-kino: patys stokim į darbi-ninkiškas o'g., ir kitus kvieski-me auginti mūsų eiles. Tą dieną apvaikščioja visame pa-sauljį sąmoningi darbininkai ir ūkių gyventojai.

Todėl mes, Amerikos proleta-ratai, stengkimės tą dieną pa-daryti reikšminga, gaudami nors po vieną naują narį į Komunistų Partiją ir kitas, Partijai prielankias organizacijas,

kad kiekviena organizacija sustiprėtų ne tik nariais, bet ir aktyviu veikimu, prieš da-bartinį krizį.

Detroite yra rengiama didė-lis masinis mitingas Arena Garden Auditorijoje, 7:30 val. vakare, sausio 21 d. Progra-ma bus įvairi—iš prakalbų ir muzikaliao turinio.

Visi mes turime dalyvauti ir parodyti solidarumą proleta-rariato masių.

Alvinas.

Dr. Tomskis Prisipažįsta prie Klaidų

MASKVA.—Dr. M. Tom-ski, pirmininkas spaudos departamento, p r i s i pažino prie klaidų, kurias jis pa-darė ir kurias jam nurodė Komunistų Partija.

DRAUGĖS K. B. KAROSIENĖS Prakalbų Maršrutas

Stamford, Conn., Penktadienį, 20 Dieną Sausio
Workers Center, 49 Pacific Street
Nuo 7-tai iki 8-tai val. kalbės lietuviškai, vėliau angliškai

Waterbury, Conn., Nedėlioje 22 Dieną Sausio
Svetainėje, 168 Main Street
Prasidės 3 valandą po pietų

Oakville, Conn., Antradienį, 24 Dieną Sausio
Vincio Zuraičio svetainėje, Falls Ave., Oakville, Conn.
Pradžia 7:30 Valandą Vakare

Torrington, Conn., Trečiadienį, 26 Dieną Sausio
Lietuvių Svetainėje, Bichhwood Ave.
Pradžia 7:30 Valandą Vakare

DRAUGO A. BIMBOS Prakalbų Maršrutas

Nashua, N. H., Trečiadienį, 18 Sausio
O'Donnell Svetainėje, 7 val. vakare

Haverhill, Mass., Ketvirtadienį, 19 Dieną Sausio
Liet. Pil. Gedemino Kluibo Svetainėje, 324 River St.
Pradžia 7:30 val. vakare

Lawrence, Mass., Penktadienį, 20 Dieną Sausio

Lowell, Mass., Šeštadienį, 21 Dieną Sausio

Worcester, Mass., Nedėlioje, 22 Dieną Sausio
Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott St.
Pradžia 2:30 Valandą Po Pietų

Cambridge, Mass., Pirmadienį, 23 Dieną Sausio

So. Boston, Mass., Antradienį, 24 Dieną Sausio
Lietuvių Svetainėje, E. ir Silver Sts.
Pradžia 7-tą valandą vakare

Lynn, Mass., Seredoje, 25 Dieną Sausio

Norwood, Mass., Ketvirtadienį, 26 Dieną Sausio
Lietuvių Svetainėje, 13 st. George St.
Pradžia 7:30 Valandą Vakare

Montello, Mass., Sekmadienį, 28 Dieną Sausio

DR. J. J. KAŠKIAUČIAUS PRAKALBŲ MARŠRUTAS

Jis kalbės apie lyties etiką ir lytinį gyvenimą

Nashua, N. H., Nedėlioje, 22 Sausio

O'Donnell Svetainėje
Moterims pradžia 2-rą valandą po pietų
Vyrams pradžia 7:30 val. vakare

Rengėjai.

(12-14)

(Tęsa bus)

VIETINĖS ŽINIOS

GREAT NECKO, N. Y., BEDARBIŲ VARGAI

Turbūt, niekur bedarbė taip darbininkus nepalietė, kaip pas mus. Gal todėl, kad pas mus nėra industrijos: daugiausiai milijonieriais apgyventas kampas.

Pas mus darbo nevalia įieškoti; ponai nenori matyti skurdžius slankiojant apie jų duris. Jie turi įsteigę bedarbiams nemokamą biurą; tik per tą biurą valia įieškoti darbo. Kitaip įieškant darbo, policija veža lauk arba areštuoja už vagį. Vargšai priversti per dienas trinti alkūnes į ofiso sienas.

Kad nors ponai neskirytų j gerus ir blogus, tai dar pusė bėdos būtų. "Geriems" duodavo tris dienas į savaitę ant kelių dirbti; "bloguosius" vadindavo komunistais, bolševikais, ir siūlydavo, kas nori važiuoti į savo šalį. Kuomet atsišaukė geras skaitlius norinčių važiuoti į "senąją kroatiją", tai biuro ponai permairė savo kalbos toną. Dabar "tik" nevedusieji neduoda darbo, o ženočiai irgi negauna.

Nueini į tą bedarbių ofisą; abiem pusėm sienos apkabintos garsinimais: pajieško pigių, gerų darbininkų, labiausiai jaunų mergaičių, žinoma, už pigiausiai arba uždyką.

Valdžios agentai eina per stubas ir surašinėja, ką valgiai, ką mislini, ir kiek pinigų turi. Tas atskartoja po kelis sykius. Kokis jų tikslas, to nežinau. Vieni spėja vienaip, kiti kitaip.

Dabar paėmė į "swampą" apie 150 vyrų po 3 dienas dirbti į savaitę.

Kaip pirmą dieną darbus davė, teko visiems išgirsti, ko dar nebuvo girdėję. Iš turčių tarpo pastatytas manadž., kuris ves tą darbą. Jis susišaukė visus darbininkus ir pasakė pamokslą: "Nevalia žuikius gaudyti pa giria, bet turi taip dirbti, kiek žmogaus spėkos neša. Nevalia kalbėtis. Jeigu išgirs, gausi pavaryti. Nevalia skusti vienam kitą; jeigu išgirs, gausi tą patį. Kuris ateisit įsigėres, tas taipgi prarasit darbą ant visados. Nevalia kalbėti apie Rusiją arba apie bolševizmą. Jeigu kuris manote, kad šio patvarkymo neklausysite, tai geriau nepradėkite dirbti.

Ponelis pasakė, kad jam nesvarbu, ar kuris turite ką valgyti, ar ne; tai ne jo dalykas. Jeigu ofisas čia atsiuntė jus, tai jums pašalpa reikalinga. "Aš dabar paskyriau jums formanus; jūs turite jų klausyti. Jeigu formanas ką sakys, bus jo teisybė."

Pradeda dirbti; o jau tas darbas, tai tikra vergija. Kojos klumpsta į purvyną; bet sukirstus medžius turi nešti lauk iš girios į kraštą. Du vyrai neša pagali ir kalbasi;

sako, laikraščiai rašo, būk tai Rusijos darbininkai dirba po "prievarta," o kas čia, jeigu ne prievarta? Dar aršiau: dirbi, ir neturi ko valgyti.

Boselis išgirdo; sako, neat-eik daugiau.

Man taipogi, benešant medžius, sutino kojos. Boselis stovi; sakau, kad jūsų loska, gal duosit kitą darbą: nešti daugiau nebegaliu, sutino mano kojos. Jis atsako: "Nega-liu gėlėti; nenori dirbti, eik namo."

Nešu vėl, kiek galėdamas. Ateina vakaras, atbėga bosas, o mes keli einame. Man bosas čiupt už rankos: "klausyk! daugiau čia nesusirink."

Sakau, "kame dalykas?" "Tu daug kalbi apie bolševizmą, mum tas nepageidau-jama."

Bet tokia situacija išveda iš kantrybės darbininkus. Vienas darbininkas, netekęs kantrybės, taip primušė formana, kad turėjo vežti parvežti namo.

Dabar ir kiti formanai pasidarė geresni, bijo gauti į kailį nuo darbininkų.

Čia geras pavyzdys: tik vienas davė į nosį, neorganizuotai, ir tai daug padarė gero. O jeigu organizuotai visi pakeltume savo kumštis ir parodytume bosams, kad mes organizuoti į masinę Bedarbių Tarybą ir kovojam vienas už visus, o visi už vieną!

Teisybę pasakius, iki šiol Bedarbių Taryba mažai ką galėjo nuveikti, vien tautiškoj dirvoj veikdama. Ir tai daug gerų darbų atliko del bedarbių labo. Išrinkom delegatą maršuoti į Washingtoną. Taipgi tam tikslui turėjom stampų, kurių pardavėm už \$13.45. Nekurie davė aukų daiktams, drabužiams; tik, ant nelaimės, neturiu pažymėtą, katrie ką davė. Kurie šį bei tą aukavo, čia aukavusių paduodu vardu: M. Mekionis, J. Masiu-lis, J. Baranauskas, J. Kup-činskas, Z. Straukus, J. Ma-mowich, V. Adomonis, P. Tsi-zik, A. Klim, J. Vanagas, G. Gluoknis, A. Diškevič, F. Li-deikis, M. Viktorienė, M. Al-eksy, M. Pikūnas, T. Venslo-vas, S. Lažauninkas, A. Per-tik, K. Kunigienė, Vasylius.

Visiems aukavusiems varde Great Neck Bedarbių Tarybos tariame širdingai ačiū. Jūsų aukos suteikia daugiau energi-jos Bedarbių Tarybai veikti. Bedarbių Tarybos sekantis susirinkimas įvyks sausio 20 dieną, 139 Steamboat Road, Strauko svetainėje. Visų pa-reiga ten dalyvauti. Kadangi bus diskutuojama gana svar-būs dienos klausimai bedarbių labui. Taipgi turės išduoti ra-portą alkanųjų maršavimo į Washingtoną delegatas.

Taip pat rengiamos yra ben-vyrai neša pagali ir kalbasi;

kusijos; įvyks sausio 31 die-na. Rengia jas bendrai visos darbininkiškos organizacijos. Tema šių diskusijų maž daug bus tokia: Bedarbė, reikala-vimas pašalpos bedarbiams; augšti takasai, darbininkų dis-kriminacija. Šie klausimai pa-liečia ne tik bedarbius, bet ir dirbančius ir tuos, katrie turi kokią gūštą, stubelką. Katrie neturi, tie mano, kad laimingi kiti, katrie turi namuką. Bet, kiek man teko patirti, tai tie laimingesni, katrie neturi šiuo bedarbės laiku savo stubos, nes kitur takstai trigubi.

Bedarbių Taryba šiuos visus klausimus turės apdiskusuoti. Pirmia pas mus nebuvo ge-ro tvarkos bedarbių registra-vime. Dabar turime tam tik-ras knygytes; ant jų vardus rašom ir dublikatus siunčiam į centrą.

Great Neck Bedarbių Tary-ba jau turi apie 100 narių, tokioj mažoj kolonijoj.

Mūsų tikslas šiuo laiku gau-ti kuo daugiausiai svetimtau-čių ir energingų jaunuolių, ka-trie turi ištvermės grumtis su šia kapitalizmo pūvančia siste-ma.

Bedarbių Tarybos

Korespondentas K. L.

Is Darbininkų Pirmos Kuopos Veikimo

Pereitą ketvirtadienį įvyko Liet. Darbininkų Susivieniji-mo Amerikoj 1-mos kuopos susirinkimas. Susirinko nema-zas būrys draugų, tačiau, su-lig kuopos dabartinio skaitlin-gumo, tai buvo permažai na-rių.

Plačiai diskutuota bedarbių veikimas ir organizavimas. Tam tikslui išrinkta komisija, kuri susisieks su Bedarbių Taryba ir prižiūrės kuopos narių veikimą toj srityj. Nutarta susirinkti ketvirtadieniais šiam darbui, ir komisija duos nuro-dymus, ką ir kur reikės veik-ti. Išrinkta komisija prigel-bėti lietuvių būdelei TDA ba-zarę ir veik visos draugės ant vietos paėmė tiktųjų išplatin-i-mui.

Kuopos valdyba išdavė me-tinį raportą. Pasirodė, jog kuopa prisidėjo aktyviai prie visų didesnių Kompartijos ve-damų kampanijų, finansais ir darbu.

Vajaus komisija išdavė pla-toką aporą. Viso mes gavome 42 naujas nares ir 12 skai-tytojų "Darbininkei," tad mums skirtą kvotą, 50 išpildė-me su kaupiu. Draugės pasi-ryžė toliau darbuotis, o ypač už palaikymą gautųjų naujų narių ir įtraukimą į mūsų veik-imą. Sekamos draugės gavo kuopai naujų narių: O. Dep-sienė 14 narių ir 5 skaityto-jus, viso 19; E. N. Jeskeviči-utė—6 nares ir 3 skaitytojus, viso 9; K. Šolomskienė—5 na-res; S. Sasna 2 nares ir 3 sk., viso 5; O. Levanianė 4 nares. Po dvi nares gavo V. Pranai-tienė ir O. Visniauskienė; H. Mantuškaitė 1 narę ir 1 skait.; po vieną narę O. Gustaitienė, K. Karpavičienė, O. Radži-ūnienė, A. Naktinienė, O. Kve-deriūtė ir T. Serienė. Drg. Depsienė mums padarė gerą pavyzdį, ir mes bandysime iki pabaigai šių metų tiek pasi-darbuoti.

Pereitą šeštadienį įvyko šios kuopos draugiškas vakarėlis, į kurį kviesta narės ir jos galė-vo atsivesti savo drauges. Tik-las šio vakarėlio buvo susipa-žindinti artimiau su mūsų nau-jom narėm ir padiskusuoti or-ganizacijos reikalus. Smagu, kad daugiau buvo naujų, ne-gu senų narių. Senosios mūsų narės už tai vertos papeikimo.

Susėdę prie stalo ir užkan-dę, išgėrę arbatos, visos drau-gės smagiai šnekučiavo. Ko-misijos narė iššaukė paeiliui visas drauges išsireikšti savo mintis apie LDSA.

Prieš išsiskirstant draugės

sudainavo liudies ir revoliuci-nių dainų ir skirstėsi pasiryžę dirbti už darbininkų klasės reikalus. Tokie vakarėliai naudingi, ypač dabar, kuomet mes tiek daug turime naujų draugų, kurias norime užin-teresuoti darbininkišku veiki-mu.

Turime pasigirti, jog mes savo konkurentę, 24-ą kuopą Clevelande, pralenkėme, nors iš sykiu mūsų draugės labai abejojo, kad tai galėsimė pa-daryti.

Rep.V.

PROTOKOLAS

(Tęsa iš 3-čio pusl.)

12. Skaitytas laiškas nuo A LLDL Centro sekretoriaus, sveikinantis konferenciją ir ra-ginantis prie didesnio darbo delei budavojimo šios organi-zacijos. Laiškas priimtas.

13. Atsižvelgiant į bedarbę, nutarta narinę mokėstį į ap-skritį sumažinti nuo 25 centų ant 10 centų.

14. Nutarta, kad Apskričio Komitetas pasirūpintų įsteigti mokyklą pabaigoj sausio mėn. ir kurioj dalyvautų po bent pora narių iš kiekvienos kuopos.

15. Nutarta prisidėti prie L DSA V-to Apskričio rengiamo maršruto d. Karosienėi ir kur reikalas, kad ALDLD VI-tas Apskr. pridėtų kitą kalbėtoją.

16. Nutarta surengti pikni-ką bendrai su LDSA V-tu Ap. Yorko. Tai energiškas ir pil-nas aiškių faktų kalbėtojas.

Toliaus sekė delegatų disku-sijos. Kalbėjo Komunistų Par-tijos 15 Distrikto org. d. Wof-sey. Po jo kalbos atsirado ir vienas lovestonietis-sklokini-nkas, siūlydamas "vienybę" su renegatais ir su unijų biro-kratais. Drg. Amteris gerai jam atsakė.

18. Nutarta paaukoti po \$5 sekamai; ILD, "Daily Worke-rui," "Laisvei," "Vilniai," "Darbininkei" ir Lietuvos Komunistų Partijai.

19. Svarstyta jaunuolių klau-simas. Pasirodė, kad tas klau-simas didžiai apleistas. Kadangi LDSA V-tas Apskr. tuo klausimu yra nutaręs imtis or-ganizavimo jaunuolių, tai nu-tarta su LDSA V-tu Apskričiu kooperuoti.

20. Į Apskričio Komitetą iš-rinkti sekami draugai: M. Žal-dokas, A. Ramanauskas, V. Vasiliauskas, A. J. Pranaitis, Baranauskas, A. J. Smitas ir V. J. Senkevičius. Į alternat-us: A. Lipčiūtė, B. E. Senkevi-čienė, E. Mulokiučė, J. Pusvas-čikis, Gegžna ir H. Gedvilienė.

21. Nutarta laikyti konfe-renciją spalio mėnesiuos 17 balsų prieš 8. Sekanti konfe-rencija įvyks Philadelphia, Pa.

22. Svarstyta knygų leidi-mo programa. Prieita prie bendros išvados, kad apart knygų būtų išleidžiama kas trys-keturi mėnesiai teorijos žurnalas, liečiantis dienos klau-simus. Tai tokis vienbalsis pagaidavimas Centro Komite-tui.

Konferencija užsitarė, kaip 9 val. vakare.

Konf. pirm. A. J. Pranaitis, Sekret. V. J. Senkevičius.

HARTFORD, CONN.

Valstijos Alkanųjų Maršuoto-jai; Masinė Konferencija; Nutarimas Masėmis Mar-šuoti; Maršuotojų Maitini-mas; Drie Valstijos Capito-lo; Drg. K. B. Karosienės Prakalbos; Lenino Mirties Minėjimui Prakalbos.

Sausio 3 d. apie 6:30 val. vakare, kampas Maple ir Franklin Aves., susirinko ei-lėlis Hunger Marcherių iš visų industrinių Conn. miestų, apie 200 delegatų. Nuo čia mar-šavo gatvėmis per miestą ne-šini kelias dešimtis didelių plakatų su virš šimto obalsių.

Ant kampo Main ir Wind-sor gatvių darbininkų minia laukė. Ten laikė prakalbas; apie 1,000 darbininkų sveiki-no maršuotojus ir klausėsi prakalbų apie bedarbių alkį ir badavimą dirbančiųjų visuo-

se miestuose. Delegatai ragi-no organizuotis į Bedarbių Ta-rybas ir kovoti. Pasibaigus prakalbam, vėl maršavo, dai-nuodami Solidarity, iki Ago-ra Hall.

Masinė Konferencija. Ago-ra svetainėje WIR buvo sutai-sius vakariene. Po vakarie-nei, svetainėi prisipildžius ku-piniai svieto, prasidėjo delega-tų ir kitų proletary masinė konferencija. Pirminkavo d. J. Jackson, neseniai per Tarp-tautinį Darb. Apaiškinimą pa-liuosuotas iš Hartford apskri-ties bastilijos, kur jis iškalbėjo 18 mėnesių, už vadovavimą New Britain bedarbių demon-stracijai. Sakė prakalbas dele-gatai iš įvairių miestų, kaip tai: New London, Bridge-port, South Norwalk, Stam-ford, New Britain, Waterbury, Naugatuck, Hartford, negrai, balti, moterys ir vyrai. Visi kalbėjo-raportavo, kad visur pasibaistina padėtis bedarbių ir dirbančių; sakė: tik svie-nyntinis organizuotai spēko-mis, per visų rasių neatlaidžią kovą tegalime pakeisti tą bai-sia padėtį.

Kalbėjo drg. Taylor, negras ka tik sugrįžė iš Sovietų Są-jungos; ragino visus kovoti prieš badą, prieš terorizavimą darbininkų klasės, prieš per-sekiojimą ateivių ir pasmar-kintai energingai kovot už ap-draudą bedarbiams kaštais valdžios, fabrikantų ir ban-kierių.

Po visų delegatų kalbų, kal-bėjo drg. I. Amter iš New Yorko. Tai energiškas ir pil-nas aiškių faktų kalbėtojas.

Toliaus sekė delegatų disku-sijos. Kalbėjo Komunistų Par-tijos 15 Distrikto org. d. Wof-sey. Po jo kalbos atsirado ir vienas lovestonietis-sklokini-nkas, siūlydamas "vienybę" su renegatais ir su unijų biro-kratais. Drg. Amteris gerai jam atsakė.

Masinis Maršavimas. Kon-ferencija vienbalsiai pasisakė už masinį maršavimą į val-stijos sostinę Hartford. Išrin-ka veikiantysis komitetas. Be-darbių ir dalinai dirbančių masių maršavimas įvyks apie kovo mėnesio pradžią.

Jau nuo dabar visos darb. organizacijos ir visi darbinin-kai turi rengtis prie masinio maršavimo pas valstijos Ca-pitol'ą. Mobilizuotis tūkstani-čiais proletary, moterys, jau-nuoliai, vaikai ir vyrai. Jei ponai nesiskaito su masiu de-legacijomis, tai tos darbo žmonių masės juos privers skaitytis, svarstyti bedarbių reikalavimus. Šia kova už be-darbių reikalavimus reikia vi-siems susidomėti; sudaryt bendras frontas visų darbininkų ir bedarbių.

Delegatų Maitinimas. Prieš nacionalį bedarbių maršavimą į Washingtoną ir valstijos be-darbių maršavimą, vietos dar-bininkai bandė reikalauti iš vietinės valdžios maisto ir nakvynių delegatams. Bet li-beralas majoras ponas Rankin, pasityčiodamas, neprisileido. Darbininkų organizacijos tuom turėjo rūpintis; ypatingai mo-tery darbininkės tam daug dirbo. Prijaučiantie darbinin-kams bizieriai aukavo daug maisto. Štai lietuviai biznie-riai kurie aukavo, ir veik vi-suomet jie aukauja: Franklin Market savininkas John Ur-bon, "Laisvės" skaitytojas, aukavo kumpį ir sviesto; Zion St. Market savininkas John Bagdon, "Laisvės" skaitytojas, aukavo 15 svarų mėsos ir ne-mažai aukavo į Washingtoną maršuotojams; Stanley Rink aukavo kilbasų; Jonas Lukštas—morkų; Woodbridge Bake-ry Co., lietuviška duonpeky-la,—20 kepalų ruginės duo-nos; John Navickas, Meat Market, kumpį; draugai Stau-gaičiai, fermeriai, "Laisvės" skaitytojai, aukavo bušelį bul-vių; J. Saurusaitis, ir jos duk-tė, krautuvė, (?), "Laisvės" skaitytoja, visuomet aukanja.

Varde kovojančių bedarbių reikia tarti ačiū.

Čia lietuviai darbininkai pri-valo įsitęmyti: Nei vienas iš didžiųjų marketų bei krautu-rių neaukėja, kaip va: At-lantic and Pacific, First Na-tional, Economy krautuvės ir kitos trustinės sankrovos, tie niekuomet neaukėja darbi-ninkams. Pas juos nueik, tai gauni atsakymą: "Mes aukau-jame del Community Chest, del Salvation Army." Jie au-kauja ten, iš kur apgandinė-ja bedarbius, ir dirbančius skriaudžiai, prievarta aplupda-mi dirbtuvėse darbininkus ne-va "del bedarbių." Tos trusti-nės krautuvės yra atkaklūs mūsų klasiniai priešai. Jie prieš mus, tai mes peinam pas juos. Pamatytume, kaip jie ilgai be darbininkų perkėję galėtų tas didelės, išplėstas po visus miestus krautuves lai-kyti!

Prie Valstijos Capitol. Sausio 4 d. apie 11 val. pradėjo delegatai maršuoti prie val-stijos valdžios namo, kad prid-utuoti kapitalistų atstovams seimelyje savo bedarbių rei-kalavimus. Maršavo gatvė-mis: Church St., Main St., Park St., Lawrence St., Cap-itol Ave. Šaligatviais stovėjo daug darbininkų ir sveikino.

Atmaršavus prie Capitol, pulkai žmonių laukė; kiti, pa-matę atmaršuojant, bėgo teki-ni prie namo. Darbininkai sveikino rankų plojimais. Val-džios namo visi koridoriai vi-duj buvo prigrūsti valstijos milicijos ir miesto policijos. Lauko pusėj miesto policija slapta ir vieša siuvo po darbi-ninkų minią.

Delegatai, susloję į eilę, disciplinuotai siuntė savo obal-sius ir reikalavimus sutartini. Po kelis kartus bedarbių dele-gacija, kuri buvo iš vakaro išrinkta, 15 draugų-gių, ban-dė eiti į vidų priduoti reikala-vimus gub. W. Cross ir sei-meliui. Policija ir milicija ne-prileido; pasklaus davė prane-simą, kad gub. Cross "nėra," o sekretorius per daug "biži."

Maršuotojai, išlaukę virš va-landos, užtraukė Internaciona-lą, ir Solidarity, ir maršavo prie savo trokų, kuriais buvo atvykę.

Delegatai pareiškė, kad or-ganizuosis į Bedarbių Tary-

bas ir rengsis prie masinio maršavimo, kuris bus kovo mėnesio pradžioj.

Drg. K. B. Karosienės Prakalbos. Sausio 27 d. Laisvės Choro svetainėje, 59 Park St., Hartford, kaip 7:30 val. vaka-re, drg. Karosienė daug ką pasakys naujo iš Sovietų Są-jungos; taip pat ji dalyvavo pasauliniame p r i e škariniame kongrese Amsterdamo ir ra-portuos iš to kongreso.

Draugai, "Laisvės" skaityt-tojai, visi pasidarbuokim gar-sinime šių parkalbų. Garsin-kim tarp visų lietuvių, ypatingai tarp parapijonų darbinin-ku.

Lenino Mirties Minėjimui Prakalbos. Įvyks sausio 21 d., Agora Hall, 320 Ann St., 8 val. vakare. Dainuos Laisvės Choras. Kaip teko nugirsti, dalyvas John Reed Klūbo iš New Haven artistai; suvaidins tam tinkamų veikalių. Bus kal-bėtojas iš N. Y.; kaip teko girdėti, kalbės draugė Amter, draugo I. Amterio moteris. Vi-si lietuviai darbininkai, daly-vaukime.

Rengitės, Draugai, Chorų Apskr. Koncertan - Bankietan, kuris įvyks balandžio 2 d., ne-dėdienį; pradžia 4 val. po pietų, Agora Hall, 320 Ann St.

Laisvės Choro Koresp.

Sergančių Vyrų ir Moterų Chroniškos Ligos Gydomos

Šiandien atė-kite delei savo sveikatos išty-rimo, o jums bus išaiškinta, kaip jūs fiziš-kai stovite. Odos Nušašė-jimai, Nervų Ligos, Abelnas S i l p n u m a s, Skilvio, Žarnų ir Mėšazarnės Ligos, Nervų Ide-jimas bei Reumatizmi Nesveiku-mal. Kvepuojamųjų Kanalu ir Kitos ligos yra skundingai gydomos nau-joviskais, moksliskais būdais. X-Spandiliai, Kraujo Ištyrimai, Laboratoriniai Tyrimai, Serumų bei Ciempų Išmirkintimai. Priemama Kaina Salygos pagal Jūsų ligos Ištyrimas ir Patarimas Veltui Kalbame Lietuviškai

DR. ZINS

110 EAST 16th ST. N. Y. Tarp 4th Ave. ir Irving Place Tsisteigos 25 metai Valandos—9 AM. iki 8 PM.; o Sekmadieniais 9 AM. iki 4 PM.

TELEFONAS Pulaski 6-1090 ATDARA DIENA IR NAKTĮ

NAUJAUSIOS MADOS

Rusiška PIRTIS Turkiška

Flushing Russian and Turkish Baths, Inc.

M. TEITELBAUM, Manadieris. ŽANGA DIENĄ IR NAKTĮ 50c SUBATOS VAK. 75c Antroj klasėj laisva išnuomėjimas ir miegojimas per visą naktį ant trečių lubų, orinam kambary—35c. Naujai perdirbta Rusiška-Turkiška Pirtis su moder-niskais pagerinimais. Įtaisyta didelė plaukimo pri-das su šviežiu vandeniu. Lapotos vantos iššpėrimui veltui MOTERIMS PANEDĖLIAIS IR UTARNIN-KAIS, nuo 10 valandos diena iki 12 val. vakare. Trys gariniai kambariai delei iššpėrimo: Rusiškas, Turkiškas ir garo vanojimosi kambarys. Taip pat RES-FORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.

29-31 Morrell St., tarp Cook ir Devoise Streets TIES BROADWAY IR FLUSHING AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

KELRODIS: B. M. T. elevatoriu; išlipt ant Flushing Ave. stoties; B. M. T. subway—išlipt ant Montrose Ave. stoties; visais Broadway kairais—išlipt ant Flushing Ave.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius

Pennsylvania ir New Jer-sey valstijose

Užtikrinu, kad mano pa-tarnavimas bus atitinka-miausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valan-doje, prašau kreiptis prie manęs sekantiu antrašu:

1439 South 2nd Street

PHILADELPHIA, PA.

Telefonai: Bell—Oregon 5186 Keystone—Main 1417

Minėkime Lenino Mirties Sukaktuves ir Mokinkimės iš Jo Kovot už Savo Klase

Šeštadienio vakarą, sausio 21 d., brooklyniečiai privalo pašvest minėjimui Lenino mirties sukaktuvių, Arcadia Hall, 918 Halsey St., Brooklyn.

Vyriausias kalbėtojas bus drg. Hathaway, Kom. Partijos 2-ro distrikto organizatorius; bus ir daugiau kalbėtojų. "Lenin and Masses"—šimtu darbininkų vaidinamos scenos perstatys darbininkų kovas, kurioms vadovavo Leninas, Dainuos Tarptautinis Darbininkų Choras; grieš Raudon-frontiečių Orkestra; įžanga 35 centai.

Tas didelis masmingas, ta-čiaus, bus pašvestas ne tik abelnai paminėjimui Lenino; jis bus panaudotas telkimui darbininkų kovot prieš impe-rialistiną karą, už Sovietų Są-jungos apgynimą ir už bedar-bių šelpimą kaštais kapitalistų ir valdžios.

Sovietų šalyj panaikinta be-darbių; ten visų darbininkų gyvenimas aprūpintas. Linkui to eidami privalome visi dar-buotis ir Amerikoj; o Lenino minėjimo mitingas turėtų pa-tarnaut mums, kaip revoliuci-nis įkvėpimas.

VIETINĖS ŽINIOS

Open Forum Ši Vakara "Laisvės" Svetainėje

Šiandien vakare Jaunųjų Komunistų Lyga rengia Open Forum, arba laisvosios sakyklos diskusijas, 9 valandą, "Laisvės" svetainėje. Įžanginę prkalbą pasakys Felix Morrow, narys Profesionalų Sąjungos. Jis peržvelgs alkanųjų maršavimą į Washingtoną ir darys iš to išvadas. Po to seks visiems laisvosios diskusijos ir klausimai.

Įžanga visiems veltui.

Metinis Raketieriaus Pelnas—1,000,000 Dolerių

NEW YORK. — Federalės valdžios agentai apskaitliuoja, kad raketierius, gengsterių vadas Dutch Schultz pasidarė bent miliona dolerių pelno per metus: jis yra galva organizuotų šaukių, kuriuos šmugeliuoja alų, degtinę, opiumą ir kitus narkotikus svaigalus, vairo prostitucijos biznį ir kt.

Apert minėtų biznį, Schultz'o saika varė milijonikas apgyvystes su apdraudomis (insurance) ir tuo būdu apkirto draudimo kompanijas ant šimtų tūkstančių dolerių.

Bet nuo tokių didelių kriminalizmo įplaukų Dutch Schultz nemokėjo valdžiai nei cento takso. Tai tik už takso nemokėjimą jis dabar ir traukiamas atsakomybėn.

Draugiškas Vakarėlis Gerai Pavyko

Kom. Partijos braduolys 22-ias surenge "house parę" J. Seegerio kambariuose, sausio 15 d. vakare. Nors kambariai ne visai maži, bet kad draugų ir draugių apie 60, buvo perankšta. O nesmagumo nei pas vieną nebuvo patėmyta.

Čion turį pridurti, kad atsilankė apie 20 juodveidžių, kaip vyrų, taip ir moterų, ir visi kartu linksminosi iki vėlai nakčiai.

Tai labai geras pavyzdys, kad ir juodveidžiai pradeda suprasti, jog be vienybės nelaimėsime kovą su parazitų klase.

Vakarėliui pirmininkavo plačiai žinomas drg. Flaiani. Pirmininkas, užėmęs savo vietą, pakvietė visus kartu sudainuoti Internacionala, kas ir buvo labai gerai atlikta.

Toliau sekė muzika, kuri susidėjo iš piano, gitaros ir mandolinos. Buvo šokių, dainų, juokų, užkandžių, o ir Narzano atsigerti. Pelno liks apie dešimtke.

J. Zig.

Sukniasiuvių Susirinkimas Šiandien Vakare

NEW YORK. — Šiandien vakare, tuojaus užbaigus darbą, sukniasiuviai (dresmeikeriai) turi susirinkti į Webster svetainę, 12th St., arti 3rd Ave. Susirinkimą šaukia Adatos Darbininkų Industrinė Unija.

Ši unija dabar organizuoja sukniąs. į plačią kovą už didesnes algas ir darbo sąlygų pagerinimą abelnai. Jau išvedė streikan darbininkes ir darbininkus keturių Topaz Dress Kompanijos šapu.

Industrinė Unija atsišaukia, kad darbininkai be ceremonijų išmestų laukan ateinančius agentus nuo "socialistinės" International Ladies Garment Workers Unijos bei nuo Metropolitan Unijos. Nes tie agentai yra bosų pakalikai ir streiklaužiai.

Inamių Streikų Banga

Bronxe keli šimtai darbin., susirinkę po num. 1400 Boston Road, nutarė pradėti masinę kovą už rendų nupiginimą 25-kiais procentais. Išrinko 50 dalyvių, kaip inamių streikų komitetą. Kiekvienas komiteto narys pasižadėjo suorganizuoti bent vieną streiką delei rendų nupiginimo.

Susirinkime dalyvavo Bedarbių Tarybų organizatorius S. Weisman, sekretorius Carl Winter ir kiti bedarbių veikėjai, blokų komitetų atstovai ir t. t.

Nutarta pasiųsti delegatus į Darbo Federacijos kovingų lokalių šaukiamą konferenciją N. Y. valstijos sostinėj Albany, vasario mėnesi. Toj konferencijoj bus planuojama ne tik kova už valstijinės bedarbių apdraudos įvedimą, bet ir už rendų numušimą 25-kiais nušimčiais.

Minimame susirinkime didelį entuziazmą iššaukė raportas, kad inamiai po num. 1525 Charlotte St. per ilgą ir smarkų streiką priverė savininką numušti rendas 15%, pasirašyti, kad nemes iš kambarių nei vieno bedarbio ir pripažinti inamų komitetą.

Susirinkimui buvo pranešta, kad per darbininkų demonstraciją buvo sustabdyta išmėtimas trijų bedarbių šeimynų iš namo po num. 2027 Monterev Ave.; savininkas namo po num. 1566 Washington Ave. liko prispirtas numušti 10 procentų rendos; streikuojantiems inamiams 11-toj gatvėj, Franklin gatvėj ir kt. at-ein talkon šimtai ir tūkstančiai kitu darbininku.

Brooklyne, 226 Barrett St. areštuota penki darbininkai laike streikuojančių randa-rinkų demonstracijos; masiniai pikietuojamas namas po num. 310 Watkins St.

Visose didmiesčio dalyse inamių streikai daugėja ir smarkėja.

Labai Svarbios Prkalbos So. Brooklyne Šiandien

Šiandien, t. y., trečiadienį, sausio mėn. 18 d., kai 7 val. vakare, So. Brooklyne įvyks labai svarbios prakalbos, kurias rengia Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 50-ji kuopa. Kalbės d. V. Bovinas, vienas "L." redaktorių, bėgamais dienos klausimais. Kviečiami visi lietuviai darbininkai dalyvauti. Prkalbų vieta: Rusų svetainėje, 136 15th St., So. Brooklyn, N. Y.

Southbrooklyniečiai, nepamirškite!

"Kunigaikštis" Gali Gauti 50 Metus Kalėjimo

NEW YORK. — Padauža Harry Gerguson, sakoma, buvęs Londono kriaučius, bet apsisaukęs "kunigaikščiu" Michailu Romanovu, dabar sutraukia šimtus žiopių į Palace devilių teatrą, Times Square, ir gauna \$500 algos į savaitę už savo "titulą." Bet "kunigaikščiu" nauja nelaimė: federalė Grand Džiurė padarė prieš jį keliolika kaltinimų— už 10 kreivų prisiekų ir už tris kartus nelegalų įvažiavimą Amerikon po to, kai jis buvo išdeportuotas. Už tuos nusikaltimus jis turėtų sėdėti 55 metus kalėjime, jeigu būtų įvykdyta pilna bausmė sulig įstatymų.

Maliavotojai Laimėjo 35%

NEW YORK. — Galesia šap-os permaliavojimo darbininkai, po trijų dienų streiko, laimėjo pridėjimą 35 procentų uždarbio ir pripažinimą šap-os komiteto. Streikui vadovavo Alteration Painters Unija, kurios priekyje eina Kom. Partijos draugai bei pritarėjai.

Atsiimkite Savo Laiskus

"Laisvės" ofise yra laiška, užadresuoti vardais: A. Steklūnas, J. Siman, W. Keršulis ir B. Jakubonis.

Iš Lietuvos yra laiška se-kantiems:

Frank Ivanauskas, Ch. Bukcas, A. Bukšnienė, J. Aleksis, Joseph Alek, K. Norkevičius, E. J. Pulokas, V. Semenas, J. Sadauskas, Juozas Valutkevičius, A. Stakov.

Draugai, atsiimkite savo laiškus.

"Laisvės" Admin.

ALDLD 185-tos Kp. Susirinkimas

ALDLD 185-tos Kp. mėnesinis susirinkimas įvyks ketverge, 19 sausio (January), 1933, pas drg. Baltrušaičius, 13 Logan St., Brooklyn, N. Y. Pradžia 8-tą val. vakare.

Malonėkile visi nariai susirinkit laiku ir atsvieskite naujų narių prirašymui prie draugijos.

M. Misevičienė, Sekr.

Tarpt. Darb. Apsigynimo 17-tos Kp. Susirinkimas

Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo 17-tos kuopos susirinkimas įvyks trečiadienį, sausio 18 d., 8 val. vakare, viršutinėje "Laisvės" svetainėje, o žemutinėje svetainėje Aido Choras turės pamokas prisirengimui prie Lenino paminėjimo.

Visi TDA 17 Kp. nariai, būkite susirinkime ir užsimokėkite mėnesines duokles, nes kai užsivelka mokestys, tada sunkiau užsimokėti už kelis mėnesius; todėl geriaus kas mėnuo mokėti. Taipgi dabar Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo reikalingesni: artinasi Scottsboro jaunuolių teismas, kuriam turi būti sukelta tam tikra suma pinigų. O prie to nariai daug prisidės, užsimokėdami laiku savo duokles.

Taipgi ateikite nauji prisirašyti prie Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo.

Organizatorius.

(Daugiau Vietos Zintų 5 pusl.)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA PARSIDUODA restaurantas; labai geroj biznio vietoj ir gražiai įtaisytas. Puikiai galima gyventi geram biznieriui žmogui. Kartu yra ir fornišiuoti kambariai del nakties arba savaitės. Kas norite tokio biznio, greitai ateikite ir pirkit, nes savininkė turi važiuoti Lietuvon. Vieta: So. Brooklyn, 853 3rd Ave., Brooklyn, N. Y.

KRAUJO SPECIALISTAS
Gyda ūmias ir chroniškas vyrų ir moterų ligas kraujo ir odos. Padarau ištyrimą kraujo ir šlapimo
DR. MEER
156 W. 44th St., Room 302 New York, N. Y.
Valandos Priėmimo.
Nuo 10 iki 1. Po pietų nuo 2 iki 5 val. vakare
Sekmadienis nuo 11 ryto iki 1 po pietų
Telefonas Lackawanna 4-2180

Telephone, Stagg 2-4409
A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(UNDERTAKER)

402 Metropolitan Avenue
(Arti Marey Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

LORIMER RESTAURANT
LIETUVIŲ VALGYKLA
Visokių Rušių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonišku Stilium
SYKĮ ATsilANKE PERSITIKRINSIT
Pabandykite!
SAVININKAI MARCIUKAI
417 Lorimer Street, "Laisvės" Name
BROOKLYN, N. Y.

VOKIETYS SPECIALISTAS
Kraujo, odos, šlapinimos ir gimdymo organų
DR. M. FILURIN
215 E. 12th St.
Tarp 2nd ir 3rd Aves
NEW YORKE
Valandos nuo 10 iki 1
Nuo 4 iki 8
Nedėliom nuo 10 iki 1
Odos ligos gydomos su X-ray ir patinusias gyvas išdirkinimais

Dr. M. Maisel, Specialistas
Vyrų ir moterų ligų, ūmias ir chroniškas kraujo ir odos ligas, gydaud išdirkimu; kraujo ir pūslės analizai
107 E. 17th STREET
Near 4th Ave. (Un'on Square)
Val.: 10-1, 4-8, Nedėliom: 10-12
Pilna Egzaminacija \$2.00

NAMŲ SAVININKAMS GERIAUSIA PROGA
Norintieji budavotis namus, ar turintieji namus ir esant reikalui taisyti: perbudavoti frontus, padauginti ar pertvarkyti kambarius, sudėti naujus langus arba laiptus (skadus), norint pleisteruoti ir maliavoti, matykite:
JUOŽA MICKONĄ
56 Stagg St., Apt. 26 Brooklyn, N.Y., arba pasiklauskit "Laisvės" ofise

Stato Naujus Mūrinius ir Medinius Namus, Puiklausios Architektūros
Tai geriausias meistris tarpe lietuvių. Kuris tik Mickūnas yra naujus namus budavojęs, taisęs senus, pleisteriavęs, ar maliavojęs, visi jį rekomenduos, kaip gerą ir už pigiai patarnaujantį budavotoją

NOTARY PUBLIC TEL. STAGG 2-5043

MATHEW P. BALLAS INC.
(BIELAUSKAS)
GRABORIUS
UNDERTAKERS AND EMBALMERS
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
MŪSŲ ĮSTAIGA ATLEKA SEKANČIUS DARBUS: MIRUSIUS PARVEŽAM IŠ VISŲ ŠALIŲ, IR IŠ ČIA PASIUNČIAM (KUR KAM REIKIA, TURIM PRIVATISKA PIRMAJAI PAGALBAI AMBULANSINĖ AUTOMOBILIŲ, KURIUO PATARNAUJAM NUVEŽTI Į LIGONINĖ IR PARVEŽTI. TURIM MOTERI MIRUSIOMS MOTERIMS PRIŽIURĖTI. DUODAM GRAŽIA VIETA, SAVO MYLIMUOGIUS PAŠARVOTI DOVANAI.
VISAS TAIŠ REIKALAIŠ KREIPKITES Į MUS, O MES KUOGERIAUSIAI PATARNALSIM.
MŪSŲ RAŠTINĖ ATDARA DIENA IR NAKTĮ, MŪSŲ TELEFONAS NIEKAD NEMIEGA.

DEKAVOJU PACIENTAMS
Aš dėkavoju visiems draugams už jų kreipimąsi prie manęs del mano profesijos patarnavimo jų sveikatai praelyte ir aš pasižadu taip pat ateityje patarnauti jiems savo profesijos srityje, kaip aš tarnavau per 28 metus.
DR. H. MENDLOWITZ
2220 AVENUE J BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 1 iki 8 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare
Telefonas, Midwood 8-6281

"Laisvės" Šerinininkų Suvažiavimas

IR

VAKARIENE

ĮŽANGA ŠOKIAMS 40c. SU VAKARIENE 75c
Iš Anksto Išgyjant Tikietą, Didelė Nuolaida
ŠOKIAMS IR VAKARIENEI 65 CENTAI

Sekmad., 5 Vasario-February, 1933

Puikiausioje šokiams ir Bankietams Įtaisytoje Svetainėje
NEW GRAND ASSEMBLY,
318 GRAND ST., KAMPAS HAVEMEYER BROOKLYN
Bus Programa, Dalyvaus ir Svečiai Dailininkai

Daug bus svečių iš kitų miestų nes suvažiuos į dienraščio bendrovės kovenciją ir dalyvaus parengime. Pasimatysite su daugeliu, su kuriais jau senai nesimatėte, ir išgirsite kalbėtojų iš tolimųjų kolonijų.

Po Koncertui Programa, Prie Wm. Norris Orkestros

Dar yra nuo bazaro likusios puikiausios rūšies kenuotos Sovietų žuvis. Yra 5 skirtingos žuvis. Prašomė atsikreipti į "Laisvės" Adm. norinčiųjų paragauti. Kaina po 15c ir po 22c dėžutė.

K
ALDL
Mūsų S
Metu
Del Pa
Apsak
Raso

Drg.
I Apskr
mus I
ir taipgi
rimų pa
bandom
Apskri
Eilė r
artimus
dar yra
liepia. V
kai priv
tį savo

Plati
spaudos
sių da
gautas
kovotoj
būda g
ford, C
savo ri
darė t
ir par
do la
draugu
pe bu
ninkų
"Laisv

Did
yra
Montr
tais g
dideli
yra j
narių
ALDI

Dr
prant
CK y
niu
jų y
Drau
užm
beda
sekti
ri iš
ryti,
dant

R
nau
kuo
vusi
pa,
de.

F
tru
dži
bei
rin
kai
no
sin
su
du
pi
šy
ka
yr
vi
pi
di
ty
g
d

d
c
f